

העולם הזה

כיצד נבחרה
אביבה פרלמן

למלכת הזפי

✱

סיפורו האישי של

אמנון זכרוני

✱

שליח, העולם הזה

מתאר את

תחרויות הגביע בשוייץ

✱

רשימת 100 הזוכים

בתחרות הפרסים

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

פס. 870 שנה 17

כ"ג סיון תשי"ד

24.6.54

המחיר 300 כרומה

השער:

עורך משנה, כיתוב: יושעיהו לביא

העורך הראשי: אורי אבנרי ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, תבנית: אורי סלע

הצלם הראשי: דן ברנע

חברי המערכת:

ראש מערכת ליבת: ראש מערכת חיפה: אורי דן

הכתב הראשי: עמונאל פרת

מנהל מעבדה: דוד טחינן

עורך דפוס: משה אור

מנהל המנהלה: שלמה הררי

השבועון המצויר לאיפורמסור

ר"ח נליסקון 8 תל-אביב (ליד תיאטרון "א ה ל") מעון המכרמים: "עולמסור" ת.ד. 136, טל. 28785 מו"ל: העולם הזה בע"מ דפוס: ישראל בע"מ. ת"א על-יד נשר רידינג.

אין המערכת אחראית עבור תוכן המודעות, מלבד עבור מודעות המפרסמות תחת "כותרת", "דו"ח לצרכן", "המוכנות עליידי חברי ה"מערכת" ונבדקות עליידי.

עליה יצא

אחת החוויות העמוקות ביותר בחיי קשר רה לקולו של אדם. היה זה קול עמוק מאד, שנחרט עמוק בזכרוני. "זמניו כשהייתי בן 17, איש הארצי הצבאי וולאדי בעל וילך של שנתיים וחצי. לפניו עמד הפילוג. כונסני בניתוספר הילי, תל-אביב. כדי לשמוע את דבריו של מפקד המחוז, הצטרפתי ליוצרי לא ראיתי את ג'ני בשעת הואום, לא להגיו ולי אחרי.

השבוע, כפי ידע 13 שנה, זכיתי סקס, יפ' לראות את האיש. דוב חייכמי, שהיה אז מכוונה אהרונצ'יק, סיפר לי שורה של פרטים נוספים על פרשת חייו של דוד רזי אל, אותה תיארתי לפני שבועיים בהעולם הזה.

חייכמי הסכים עצמו בשלוש הנחות יסודיות: היה הבדל עצום בין אצ"ל של רזי אל לבין אצ"ל של בגין; רויאל ושטרן היו מאוחדים ביחסם לתנועה הרביזיוניסטית (אייקבלת מרות) ולז'בוטינסקי (קבלת מרות רעיונית לבד); רויאל היה חילי סדיה, לי עומת שטרן, שהיה מהמפכן פוליטי.

אולם חייכמן ביקשני לתקן שורה של עובדות, שהיו, לדעתו, מוטעות באמרי. הנה העובדות המתקובות:

היוצר האמיתי של הארגון העצמאי היה משה רוזנברג. אחרי תליית בריינסקי ה"גיה מיברק מז'בוטינסקי, חתום בשם "מגול" סוף, שנתן את הפקודה לפעולות. מיפקדת הארגון שלחה את רוזנברג לקפריסין, להלכה כדי למנוע את מעצרו. אולם למעשה היה זה איתנריגה כדי להרחיק את האיש שנראה כמפריע לפעולות. היה זה בלתי-הוגן כלפי רוזנברג.

כל חברי המיפקדה היו בעלי תוארים של "סרנים". רויאל נתמנה "אלוף" רק אחרי מותו. האיש השני בחשיבותו במיפקדה, אחרי רויאל, היה חנוך סטרליץ. יאיר הפך לאיש השני רק בשעת המעצר של המיפקדה, ערב הפילוג.

במעצר פיתח יאיר את התיאוריה כי הנאצים יצנחו במלחמה. הוא הסכים לסיים את "שטח-המחיה הגרמני", שמח ממש על כל אגיה בריטית שטבעה. תכניתו הייתה לתקן מוכן בציר הפאשיסטי, כשם שגילי תמך על בריטניה נגד התורכים. הוא חשב להציל על ידי כך את הישוב במקרה של נצחון נאצי. במקרה של נצחון בריטי לא היה זה מויק לאיש, לדעתו, מאחר שהאצ"ל היה מעוט שמעשיו לא חייבו את הרוב.

מכתבים

רויאל ואצ"ל

המאמר על דוד רויאל (העולם הזה 867) מעניין מאד. יש בו הרבה פרטים שלא היו ידועים עד כה. דומני, כי המאמר הזה מתקרב לאמת יותר מאשר כל מה שכתב על רויאל עד כה. אך יש במאמר כמה עובדות שאינן מאוממות למציאות: (1) לדוד רויאל לא היה כל קשר להנהגה הלאומית, אותה הקימות בשנת 1929 לאחר שי פרשתו מהנהגה הכללית, בה התחילו הרדיפות על הבית-רבים. (2) לדוד רויאל לא היה כל קשר ליסוד הארגון הצבאי הלאומי שהוא שם נדרש להנהגה הלאומית. (3) עד 1937 היו גם דוד רויאל וגם אברהם שטרן צעירים ונחמילים חתם פקודתו של משה רוזנברג. הם לא הצטיינו בשום דבר ויזא מהרנלי.

ירמיהו הלפרין, תל-אביב

עוד לפני מלחמת-העולם הביאו סוכני האינטליגנציה הבריטי הצעת-הסכם, "איטלקית" לאצ"ל. לפי הצעה זו הסכים אצ"ל לשלטון איטלקי בארץ, למרות מתן עצמאות לישוב תחת חסות מוסיליני. בזמן המעצר המשיך יאיר לנהל מ"מ זה, והיה מוכן לחתום על הסכם בשמו המלא. רויאל, לעומת זאת, הסכים רק לחתום בשמו המחתרתי ("ב"ח"). הוא היה מוכן לקבל נשק מן האיטלקים, אך לא לקבוע על עצמו התחייבות פוליטית.

אחרי שיחרור יאיר וחבריו, התפטר רויאל מתפקידו, ומשך כמה שבועות שלט יאיר למעשה על הארגון השלם. לפתע, תחת לחץ המפלגה, חזר בו רויאל ודרש לסלק את יאיר. רק אז פרץ הפילוג. כשכל חברי המיפקדה הלכו עם יאיר.

כעבור כמה חודשים, כשהתבשל ה"הסכם המדומה עם האיטלקים, וכשפוצץ יאיר בכוחה מ"מ לאיחוד האירגונים מחדש, פרש חייכמן מארגונו של יאיר, חזר לרויאל. ה"מיפקדה החדשה (רויאל-חייכמן-לובינסקי) הולחטה להתנגד לגיוס לצבא הבריטי. לפתע נודע כי רויאל נתן הוראה לגייס כמה אנשי שים לצבא. הדבר גרם לפילוג נוסף.

מפקדי הארגון כונסו לשיבה בבית הכחול, תל-אביב. שם התפטר רויאל שנית. הכנס רצה למנות את חייכמן לראש הארגון, אולם חייכמן סירב אחרי שהכנס לא אישר את הרכב המיפקדה שהציע. אז פרש חייכמן ורוב מפקדי תל-אביב מן הארגון.

אחרי כן באה תקופת בנינים, כשלא רויאל ולא חייכמן נמצאו באירגון. בתקופה זו פנה רויאל אל חייכמן, ביקשו להשתתף עמו פעולה חד-פעמית: לפוצץ את אג"ת המפעילים פטריה שהגיעה לחיפה, ושהאני גלים אימץ שלחה למאורצ'יוס. חייכמן הסכים. כשהשניים היו בדרך לחיפה, בשאתם את הפצצה, נודע להם כי ההנהגה כבר פוצצה את הספינה.

ערב מותו התקרב רויאל שוב בארגון אך הוא לא התמנה רשמית למפקדו. באופן רשמי לא היה, אפוא חבר אצ"ל כשנהרג.

הסברו של חייכמן לעובדה שרויאל עצמו הצטרף לפעולה בעיראק, כלל כי צר רך: רויאל נפגע קשה על-ידי אשמות יאיר כאלו נכנע לאנגלים שעה ששותרר ממעצר, רן, רצה להוכיח במעשה גבורה אישית את אומץ-רוחו. הוא שילם בחייו.

שיתן אוכל כזה. וכן אני רואה שעושים טיולים לעתים תכופות ואפילו תזמורת כבר הביאו שמה כמה פעמים. וכן השתתפתי בהצגות שעשו הניכיס המוסד וכל שבת מתקיים שמה ממתקים וכדומה... ורק האהשמה שהיכו את הילד אפרים בראפרים. כפי שהקרתו, הילד הוא ילד הולה. חולני י עקשן וזה היה מורה יוצא מן הכלל...

כפי שאני זוכר בזמן שהייתי ילד ולמדתי בבית-הספר בחיפה, פעם לא שמעתי למורה ונתן לי סטירה שנתנה לי נפוח הלחי שבוע ימים ולא עלה על דעת מישהו לעשות מזה האשמה על כל בית-הספר.

ישראל אריאלי, ירושלים

קראתי שהמרדכיבים הטובים ביותר הוכרוו לה"ת פטר. כפי שהכרתי אותם (הרגשתי אותם על נכי) אפשר לומר אותם רק נבזים וסדיסטים וחבל שעדיין לא פיטרו את כולם.

עודא חנוך, תל-אביב

כאחד שנאלץ היה לראבנוו לכלות את מיטב שנות ילדותו ונעוריו בבית היתומים דיסקין ו אשר לא ניתק קשריו עם המוסד שבו חי משך 12 שנה א לאחר שעזבו הודיעותי לקרוא את הכתבה והחלטתי לבקר במוסד כדי לעמוד מן קרוב על המתרחש בו כיום. איני מתחרט על כיקורי זה למרות שעלה לי כיום עבודה; בי מוסד הלה התקרמות נודעה בכל המובנים הן כנקיון הן ביחס ובדאגה לחנוכים הן ברמת ה"לימודים..."

את מנהל המוסד, הרב אברהם יצחק רוטשטיין, איני מכיר אישית. אך ארשה לעצמי לצטט את דברי אחד ממפקחי החינוך שאמר לי: "יש להתפלל כיצד איש אחד יכול לחולל מהפכה כהגת בזמן כה קצר במוסד עובד כזה. הוא צריך לשמש דוגמה של מנהל למופת ואילו השקפמותו (הדתיות) הקוגניטיוו הן צריכים להש" אילו ליתר המוסדות העובדים אמנם הוא משרת חלף הפסוק את המוסד למסד התי קיצוני, אך יש להתחשב בעובדה שזה עומד בהתאם למנסות והשקפמותיו של מייסד המוסד הרב יהושע לייב דיסקין."

א. כהן, תל-אביב

מדוע אין מתעניינים באחראים לדבר ופותרים כפעולה לחיסול המשטר במוסד דיסקין? מדוע שותק משרד החינוך, ואין פוצה פה ואין אומר כלום?

יונה סוקולובסקי, ירושלים

אל תצפה ל...

מדור תצפית הודיע כי אני עומד לפרוש מה"נירוסלם פוסט וכי יש בדעתי להקים פעילות לקטנואות (העולם הזה 868). אין בדעתי לפרוש מהתקן ואני מתנגד, בשלב זה, לפעולות לעתיד נאות, אם הכוונה לצמד של מלאכת העתונאות. מאידך, דונל אני מוזמן בקריתו של סטודיה ב"אונגריסטיה העברית לחקר תולדות העתונות בכל השנות כולל עברית ואירוש, אבל ללא קשר כל שהוא אתי.

גרשון אגרון, ירושלים

עגילים או אמביציה?

כדאי שאיחונעם איש דגניה (העולם הזה 869) ידע כי הזמנתי לדגניה עליידי חבר חשוב (ועדיין) של מרכז מפא"י שידע היטב מה ט"ר של "בעיית מביאבת וסנימית במפא"י". יתר-על-כן אותו מנהיג, היודע-כל-על-מה-זה עתונאי, בוודאי לא תאר לעצמו כי תעשה ממה שתאשם בחזר האוכל של דגניה, למשל, עגילים ציוריים לאוזני אחתי. הוא ידע כי אינני חבר קיבוץ וכי, עצם העגוליו להזמנתו באה ל"י לפרסם ברכים את מה שניעו לאוזני באתו מעמד.

שיחקו של אותו מנהיג במאהו כלפי מה שארע אתי בדגניה מוכרת בעד עצמה. אני מקווה שמרכז מפא"י יסיק מסקנות מהתנהגותו כי אתי זה אין שום כחנות שלמהרת היום או בחודשים הבאים לא יפול קרבן אחר ועיתונאי אחר על מוכה האמביציות של אותו אדם.

זאב אלתגר, רמת-גן

סיכון מקצועי

רשימתכם על תחרות ההתאבקות של רפאל ה"י פרוץ (העולם הזה 869) הייתה מצוינת. אני רק מיעץ לאדם שכזה אהיה ליוזרר בשבוע הקרוב מהתקרב לקרבנות ההמור שלו. או שילמד ב"עצמו" (הטוסיכ"סייכולוגיה").

ישראל גריין, תל-אביב

האגדה על רב הקורא השבור

אגדה עצובה נספרה, על עתון שהושמך בלי-חשך.

כי מדפים בחורות הוא על שער, את טוהר הנוער ירצה! העתון זאת קרא מלא-פחד, ולקול מטיפים הוא שמע; במקום בחורות עם תכבושת, צילם הוא כובה ערומה.

אסתר מיליקנסקי, תל-אביב

הקוראה מיליקנסקי טועה קצת, מוטב ש"חזע זאת מיד: בחורות לבושות ללא דופי, גם מהן לא נניח ה"ד."

זנבות כאלוניים

כשבאה תנועת הצופים לחונ את הנה מוצאים חברי התנועה המאוחרת והשומר הצעיר הורמות נאה לרברי בלע וסילוף (מכתבי קוראים העולם הזה 868). השמעו החברים הקירים, חובבי ההש" מצה, על אותם, זנבות כאלוניים" שהקימו את גונן ומל? ועל תל-קציר, שמעתה?

יעקב העליון, תל-אביב

מניין להכר השומר הצעיר שאפילו לא מצא עוז בנפשו לחתום בשמו המלא שתנועת הצופים בארץ אינה תנועה חלופית? אמנם זה נכון ש"תנועת השומר הצעיר יותר גדולה הן במספר החברים והן בתמיכה שהיא מקבלת, אולם זה רק משום שנתנועה זו אוספת את כל החרדים והתינוקות שברחוב ודוחפת אותם לכל מעמד לעשות רושם. האם השוהה פעם אותו חבר זכבר את צורת הליכת המוני הפשפשים הללו לצורת הליכה של קבוצת צופים?

יורם קטנר, חיפה

קצר וחביב

הציאת להביע את תמהוני שהקרא ז. שנוק פרצקו (העולם הזה 869) אינו מחליף שם משפחתו לשם עברי קצר וחביב, כנון שו או קו, שהן שתי האותיות הראשונות או האחרונות של שמו הנכבד. (אפשר לבחור גם מהאמצע: פר או רץ).

חנוך גולדנרט, חולון

הצעות העולם הזה לשינוי שמו של הקורא גולדנרט: לד, גר או דג.

תחרות מוסיקאית

הופעתו לקרא כיליו האופרה דויד מאת דריוס מיו (העולם הזה 868) בוצעה במסגרת הפסטיבל הבינלאומי למוסיקה בתזמורת ואף הייתה נקודת השיא של הפסטיבל הזה. היני להפנות, לכך, את תשומת לב העולם הזה לנקודות הבאות:

לקומפוזיטור דריוס מיו (הוא הופיע בחיפה כלל) לא הייתה כל שייכות לפסטיבל שהתקיים בחיפה.

האופרה דויד בוצעה עליידי המרכז העולמי למוסיקה יהודית בירושלים. בשיתוף עם איגוד הקומפוזיטורים בישראל, המרכז לתיירות ואיגוד בניני האומה.

האופרה בוצעה במסגרת החודש למוסיקה יהודית כמאורע המרכזי של חודש זה.

מרק לברי,

יו"ר המרכז העולמי למוסיקה יהודית ירושלים

דעה אמריקאית

הרפורטאניה על העברת עצמותיו של הארון רוטשילד ארצה (העולם הזה 860) מלאה תלתי צעות על השבון הרב לייסנר ששימש כיועץ הדת בהלווייה והתחשק לו להניח תהילים. משונה מאד שבמקם הלויה בבית הקברות לא יישה מפקד איייה ישראלי לרב להיות בין המומנים באה יתן לו פקודות כמה תהילים להניח.

כאן, בארצות-הברית, אני עוד ברעה שבמקם צבאי צריך לפקח על פעולות צבאיות, אבל כשפקד דתי ונתונים לפקח לאנשי הדת ואין זה מסריע החילול להתקרמותה של הביביליוזיה בארצות-הברית.

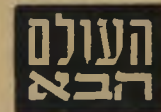
א. פאלאגן, ניו-יורק

דו"ח לקורא

קראתי בעניין את הרוי"ח לצרכן על חברת פלם (העולם הזה 867). בכל זאת הייתי רוצה לדעת כמה דו"ח כזה שונה ממודעה רגילה, מלבד, צורת ההנשה המניינת יותר?

הדו"ח לצרכן הוא מודעה שמלבד צדה המסחרת יש בה ענין ציבורי מסויים. עובר שהודיעה המערכת (העולם הזה 866) עובר חוזר זה את יויה, בניגוד למודעות הרגילות שלתוכנן אין המערכת מקבלת אחריות.

בצו מיוחד של היועץ המשפטי. (נספח לסעיף 2: רשימת מאכלים אוי בים כוללת קבאב, קאבאר, פלאפל, ספאגטי, שניצל וינאי וקפה ערבי). 3. השמיץ אדם אישיות רמת-מעלה ב" מדינה ייודית, דינו מאסר עולם. או לם לא ייענש אדם לפי סעיף זה אם מתח ביקורת על מישחקם של מארילין מונרו, גריגורי פאק, סילבאנה. מאנגנו, דני קיי ואסתר ויליאמס אם הוכח שלא התכוון לפגוע בכבודם, אלא להיטיב את מישח" קם לבד. 4. ארגון עוין הוא כל ארגון שהיו" עץ המשפטי לא הכריזו עליו כעל ארגון בלתי-רעיוני. יוצאים מכלל זה גני ילדים יחידות צה"ל וארגון אמרות עובדות. החמשישר היה היה שר לא-טיפש, שטען: "חוק נורא הוא? מה יש? ממשלנו, מפא"י, — זאת תדעו, בוודאי — הן ממילא בו לא תשתמשו!"

השבועון המצויר לאיפורמסור

הצעות תיקון לחוק העכירות

נישק אדם צעירה, ולא הוכיח כי צעיר רח זו לא נושקה קודם לכן על-ידי אדם שיש יסוד לחשוד בו כי התכוון לעבור עברה נגד מדינה — יהיה דינו מאסר עולם, ולא פחות מעונש מוות. לצורך סעיף זה "צעירה" משמעו: כל אשה, רחקה, אלמנה, גרושה, נשואה או בלוזנית, מגיל 13 עד גיל 49. 2. הזמין אדם מאכל שהומצא במדינה ששר הבטחון הכריז עליה כעל מדינה אויבת, דינו מעצר מניהלי לתקופה שלא תעלה על 20 שנה, הפריט הצעיר ייקבע

המלחמה נסתיימה. אלפי עולים זרמו לארץ. היה צורך דחוף בשיכון. הגדול באנשים אלה היה, ללא ספק, שלמה בליזובסקי. הוא קיבל על עצמו לבנות לאיש המעמד הבינוני במחירי המעמד הבינוני. משך ארבע שנים של עבודה ללא הפסק הוא בנה למעלה משבעת אלפים ודריים, תיכנן ארבעת אלפים נוספים, אך שנה בחישוביו וזבע כחוב של מיליון לירות ויותר כגוררו את לקוחותיו אחריו. הענקיות.

קדחת הבנייה הלכה ופשתה. היתה זאת תקופת הקבלנים, הבנאים והבנקאים. היתה זאת גם התקופה בה יכלו אנשים בעלי אומץ לב

השבוע הוגשה התביעה המשפטית העקרונית הראשונה שמטרתה לחשוף את האמת המתחבאת מאחורי פרשה יחידה במינה זאת. למרות שעברו כמעט שנתיים מאז התפוצץ "ענין בליזובסקי", הושתקה הפרשה עד היום, לא דרש איש חקירה משפטית אמיתית. השאלה הגדולה היתה: מדוע לא הובא בליזובסקי לאשפט? מדוע לא הוכרז אפילו לפושט-רגל? מי היה מעונין להשתיק את כל הפרשה - למרות שאלפי אנשים מקללים אותו, אלפים אחרים מברכים אותו ורבבות אחרים שואלים במבוכה האם

שלמה בליזובסקי: גנב או מלאך?

בליזובסקי עצמו דחה את שתי הגירסות. אמר הוא: "אני אנושי מכדי להיות מלאך — אני צדיק!"

חולשתו הגדולה של בליזובסקי היתה חיי בתו לאנשים. הם נהרו אליו, הביאו אליו את פרוטותיהם האחרונות, פרי שנות עבודה. הם נהרו אליו על מנת למלא את חלום חיי-הם: לבנות בית.

הם עמדו בתור לפני דלת זכוכית עליה סומן באותיות גדולות המנהל. פועלים, סקי-דיים, זוגות צעירים שהיכו לדירה על מנת להינשא, זקנים שציפו לזכות סוף סוף בבית משלהם.

והוא ישב מאחורי המכתבה הגדולה, גויץ בעל שלושה סנטרים ועיני פלדה עגולות, רשם את שמותיהם על גליון נייר ארוך, ב"קבלו כל סכום כתשלום מקדמה. הוא היה קצר, מהיר, נמרץ וקשה בצורה נעימה. כי היו לו עסקים עם אנשים רבים. היו לו דברים רבים לעשות. ולא היה לו זמן.

הרגע הלא-נכון

לקוחותיו היו מאושרים. חפוננו העסקי וקשיותו נראתה להם כסמל חוסר הבירוקרטיה והעייכובים המשרדיים. הם ראו לפניהם אדם שניגש לבנייה ברצינות והם שמחו שנחננו לו את כספם האחרון.

גם הבנקים היו אוהדים ביותר. כל עוד בליזובסקי לא היה זקוק לכסף הם היו מוכנים לספק לו אשראי בלתי מוגבל. אך ה"כסף לא נשאר בידיו של בליזובסקי. זה רק עבר דרכו בזרם מהיר, והסך לחלקות אדמה, ברזל, זכוכית, חול, בלוקים.

בליזובסקי ידע כי כוחו במספר לקוחות-תיו. עצם הבסיס לבנייתו היה מונח בתצ"רוכת המוניט. הוא התעתד לבנות בתים מהר יותר וזול יותר מאשר חברות השיכון ה"ענקיות והוא לא קיווה להרויח מהבנייה עצמה. הוא קיווה כי רווחיו יבואו מכיוון אחר.

בליזובסקי קיבל רשימות יבוא ל"חמרי בנייה חיוניים כברזל ועץ בשער של דולאר ללירה. הוא ייבא את החמרים אבל במקום לבנות בהם, מכר אותם וקנה בתמורתם חלקות אדמה שמחיריהן הרקיעו שחקים.

מטרתו היתה ברורה: ברגע הנכון יחזיר לו מחיר חלקה אחת את — התומרים אותם מכר וישאיר לו כרווח נקי שלוש חלקות אחרות. רק שהרגע הנכון לא בא מעולם. במקומו בא הרגע בו פוחדת הלירה הישראלי, מחירי הקרקעות נפלו ומחירי החומר ירם עלו וכל הרהזים שבליזובסקי עמד לעשות הפכו לספרות דמיון.

האנשים הלא-נכונים

על הנייר לא היו אפילו ספרות. כי בליזובסקי ב"

„אני בנית את

מה שקרה ללירה הישראלית בשנים 1951-52, ואלמלי משכו אותי להכנס לשיכון הוותיקים הרמת'גן.

„הייתי צדיק גדול”

מדוע לא יבנות להצליח בבניית 1500 החדרים של השיכון הזה, בה בשעה שהצלחת לבנות תוך כמה שנים 7000 חדר?

ראשית לכל — היה זה שיכון ציבורי, וכאן שורש הרע. בעיריית רמת'גן התרוצצו כוחות פוליטיים, והחוג של אנשי קריניצי לא רצה להראות בעיני הציבור כבלתי-תקיף ונתון כביכול לסחיטה בידי בליזובסקי. בו ברגע שאנשי האופוזיציה החלו לרגון: „מה העניינים? מדוע חל עיכוב בבניה? מדוע בנינם בשיכון בשביל פלוני וטרם התחילו בשביל אלמוני, נעשה מצב הרוח עכור וראשי העירייה שדאגו לשמם הטוב, ניסו להר- אית בעיני הציבור כמיניו. הם שכחו דבר פשוט: מיום ליום התיקרו חמרי הבניה, שבר העבודה. כל הקלקולציות שנעשו לפני חודש, לא התאימו למציאות שהתהוותה לי- אחר חודש.

אבל בקשיים אלה התלבט אותה שנה כל בקבן גדול או קטן.

נכון בהחלט. אולם אני חוזר ואומר: גרוע פי כמה מכל קשי כספי, היה הרעש שקם בי-

מך בליזובסקי, בשעתו היית ה- צדוק בקבדני רמת'גן. מה היו ה- סיבות שהביאו חורבן על עסקיך?

בעסקי הבניה שלי לא קרה שום דבר מיוחד ולא היה קורה מאומה, אלמלי ה- שינויים הכלכליים שארעו בשנת 1952. קמו כמה אנשים, במחילה מכבודם, ספשיים, הקי- מו צעקות בראש חוצות: תפסו את הגנב! בליזובסקי עומד מהרמחתיים לפשוט את הרגל... בו ברגע שקמה הצעקה, אי-אפשר היה לעצור בעד הסתערות כל בעלי החוב, בה בשעה שהאנשים הדלו להכניס כספים על חשבון בניית דירות חדשות.

מתי התחלת, בעצם לעסוק ב- בניין?

התחלתי לבנות ברמת'גן בשנת 1940. אני לימדתי את כל קבלני רמת'גן כיצד לבנות, כיצד לארגן את הבניה, כיצד להשיג כס- פים. ממני למדו כולם, כיצד להצליח וכיצד להזרה מכלונות. בשנת 1949, עם העליה הגדולה, נכנסו עסקי לתנופה גדולה מחודש לחודש ומשנה לשנה.

אני, שלמה בליזובסקי, בנית את רמת- גן. נתתי אפשרות לכל פועל ולכל בעל חסכון של 500 לירות לרכוש לעצמו דירה בתנאים נוחים. תוך שלוש-ארבע שנים בני- תי ברמת'גן 7000 חדרים, נתתי עבודה לי- עשרת אלפים משפחות במישרין ובעקיפין, והייתי ממשיך בבניה בתנופה גדולה, אלמלי

רמת'גן, שתבעה מבליזובסקי לקיים את הת- חיבויותיו הראשונות ולהחזיר למשתכנים את התשלום הנוסף.

שתי דרישות לפני הטאבו

שוב נדחקו אנשים בחדר-המתנה. אך הפעם דרשו את כספם או את חידוש העבו- דה. בליזובסקי לא היה יכול למלא אחר אף אחת מן הדרישות: כי עכשיו, משנוק בלי- זובסקי לכסף, לא רצו הבנקים לתת לו אשראי נוסף. העירייה, מצדה החליטה להוריד את בליזובסקי משיכון הוותיקים ומסרה את המ- שך הבניה לנאסוק.

הקרקע החלה מתמוטטת מתחת לרגליו של בליזובסקי. משתכנים רבים החלו לוחצים עליו להעביר את דירותיהם בטאבו (משרדי רישום הקרקעות הממשלתיים) כמוסכם ב- חוזהים.

בליזובסקי לא היה יכול למלא אחר דרישות אלה. כי הוא לא היה יותר בעל לבתי. הוא משכן את הבתים ולא היה לו הכסף הדרוש לפרוץ את המשכנתאות.

המשתכנים הלכו לטאבו מבלי לחכות לי- בליזובסקי. כשגילו את האמת קמה סערה.

אך איש מבין המשתכנים, לא רצה לה- ביא את בליזובסקי לפני בית-המשפט. לא היה זה עניין של סנטימנטים. זה פשוט לא היה כדאי. אילו היו תובעים את בליזובסקי לדין היה זה מוכרו כפושט רגל. וירותיהם של המשתכנים היו רשומות עדיין על שמו של בליזובסקי היו מוחרמות. המשתכן היה מא- בד את דירתו וזוכה במקומה בחלק של הר- כסף שהשקיע בה. כל משתכן ידע לעשות את החשבון כי מוטב לו להשאיר בדירתו ואפילו לפרוע את המשכנתא הרשומה עליה ובלבד לא לאבד את הדירה. כי זירה חדשה היתה עולה בהרבה יותר מאשר היה המשתכן מקבל אילו פורקו נכסיו של בליזובסקי.

העסק לא שווה”

רוב המשתכנים השלימו עם המצב וקנו את שטרותיהם בחזרה מן הבנקים ומבעלי המשכנתאות. אלה האחרונים היו הפחות מ- עוניינים להביא את הפרשה לביורר משפטי. אגף מסי-הכנסה היה מעוניין מאד לדעת מניין השיגו את הכסף שהלכו לבליזובסקי. ופרקליט המחוז היה ודאי מעלה כמה שא- לות בקשר לרביית המדיהמה (לעתים עד שלושים אחוזים).

לא פחות מעוניינים להשתיק את הפרשה היו קבלני-המשנה שכנו לעצמם בינתיים חתי- לות לוכסוס והפכו לקבלנים, למבצעי השי- כון הגדולים של רמת'גן. הם טוענים כי בי- ליוזובסקי עדיין חייב להם כסף. אך הם מו- כנים לסלוח לו חוב פועט של כמה רבבות לירות.

אמר אחד מהם: „מה? אני אקלקל את עצבי ברדיפה אחריו בבתי-המשפט? כל ה- עסק לא שווה את זה!”

בינתיים מכר שלמה בליזובסקי כל מה ש- היה לו למכור, שילם כל מה שהיה יכול לשלם ועבר לדירה קטנה יותר באחד הב- תים אותם בנה ומשכן.

הוא מחכה לשוך הסערה ומתכנן עליה חדשה לגדולה. לעתים קרובות הוא מופיע על מגרש הבניה. צופה לעבר הבניינים הבלתי גמורים ומחסני החומרים הגטושים. הוא עדיין מרגיש עצמו אדון לעסק. והשכנים נע- צרים, משוחחים אתו ומתפללים: איזה מין אדם הוא בליזובסקי זה, אחר הכל?

אין כסף, אין עבודה

קבוצת קבלני-המשנה רובין טוענת כי בלי- זובסקי חייב לה 7000 לירות עבור עבודות בבית בלתי-גמור (למעלה). הקבוצה סרבה לסיים את עבודתה עד שלא ישולם החוב כולו, אסרה על אחרים לגשת לעבודה. בינתיים מקימה קבוצת רובין בניין על מגרש סמוך, אותו מסר בליזובסקי על חשבון החוב.

נה לפי שיטה הוסית ישנה, בעל-פה. מליונים עברו דרך ידיו ולא נרשמו מעולם. בליזובסקי לא האמין בניירות, הוא האמין בחומרים.

הפיחות פגע בבליזובסקי ברגע הפחות מת- אים: הוא היה באמצע בניית שיכון ותיקי חמת'גן בן 400 הדירות שנבנה בחסות הר- עיריה. חסרו לו אותם החומרים בהם הא- מין כל כך ואותם לא יכול היה לקנות מח- דש מחוסר כספים, עם ירידת ערך חלקותיו.

עתה גילה בליזובסקי גם חסרון נוסף: עם כל חיבתו לאנשים לא סובבו אותו מעולם האנשים הנכונים, הוא היה עסוק מדי ב- קנייה מכירה וחתומה על ניירות (לעתים קר- ובות אפילו בלי לקרוא אותם) משיוכל להת- פנות לביקורת מגרשי הבניה ומחסני החו- מרים.

שני צעדים בלי תשלום

בליזובסקי החליט על צעד אחרון שהו- כיח לכל כי אין הוא גנב: הוא כינס את כל לקוחותיו לאסיפה, בה הסביר את המ- צב ותבע 400 לירות נוספות לחדר (כך שמ- חיר דירת שני חדרים הגיע ל-3600 לירות). הלקוחות עוד האמינו באיש הגון והשממן שהתייצב לפנייהם: הם נתנו לו מאתיים אלף לירות במזומנים וחצי מיליון בשטרות.

סכום זה עדיין לא הספיק. בליזובסקי נקט בצעד נוסף, שהוכיח כי אין הוא מלאך: הוא מכר את השטרות שקיבל באסיפת הלקו- חות בשלושים אחוז מערכם הנקוב ומשכן בתים שאת מחירם כבר קיבל ובהם כבר ישבו המשתכנים.

הסדר זה לא הגיח את דעתה של עיריית

בליזובסקי היה עשיר מאד, למשך זמן קצר. אבל גם אז כמעט ולא נהנה מדירתו המפוארת (למעלה, מימין). הוא בילה 18 שעות ליום בשתי קומות יותר נמוך. במשרדו המפואר לא פחות. כיום עבר לדירה קטנה ומשרדו הועבר לתנות זעירה שהיתה מיועדת למכולת. כפי שמכריזה ההצעה, הדבוקה לשמשת החלון (משמאל).

לפני ואחרי

לקוחותיו-לשעבר של בליזובסקי מתחלקים לשני מחנות:

המצדיקה. גם דירתה של שרה פוקסמן ממושכנת. אבל היא מגינה על בליזובסקי בחוס: „הוא אדם ישר. רבים התעשרו ממנו וכעת, כשרך, הם מנסים לקבור אותו.”

הכר הועד. ישעיהו מאירי נבחר לוועד דיירי שיכון 6159 הסוענים, בין השאר, כי הרישום לא בוצע על מנת לאפשר הקמת עשרה בניינים על שטח המיועד לתשעה.

התובע. שיכון גוש 6159 הוא הראשון שתבע את בליזובסקי למשפט, העלול לשמש תקדיס. יוסף קלוזנר אומר: „שילמתי כסף ואני רוצה כי זירתי תרשם על שמי.”

המשלם. שלמה גולד, נהג, שילם 5000 לירות עבור דירתו. הוא השקיע בה אלף ל- נוספות. הוא נתבע לשלם לבעל המשכנתא או לצאת. עורך הדין שלו יעץ לו לשלם.

רמת גן!

ציבור, דבר זה הרס כל אפשרות של קבלת אשראי בתנאים רגילים, ערער את אימון הציבור, ביותר עסקי הקניה שלי. זה היה רעש הכרחי לשיכון ציבורי. מה רצו ממני, שלמה בליזובסקי, שדרש תוספת של מאתיים לירות לחוד, והיה מוכן לנתר על ריוח ובלבד לצאת מן השיכון הזה ללא הרס כל מפעל הבניה שלי, כאשר בדיוק באותה שנה, ובתנאים כספיים טובים פי כמה, עשתה גולדה מאירסון בדיוק מה שרציתי אני לדרוש מציבור המשתכנים ומן העירייה.

לממשלת ישראל היו בלי ספק אפשרויות להשגת כספים וחומרים יותר מאשר לקבלן פרטי, ובכל זאת התעקבה למעלה משנה ורצינית התחלת השיכון העממי, ובסופו של דבר נדרשו המשתכנים לשלם למעלה מכפלים מהסכום שבו התבטחו להם הדירות.

באחד המשפטים הקרובים, שעתיד להיות משפט עקרוני, אני עומד לקרוא את גולדה מאירסון כעדת הגנה שלי, ואני משוכנע כי הציבור יתחיל להבין כי בסופו של דבר היה שלמה בליזובסקי צדיק גדול אפילו מרממשלת ישראל.

מי לא התעשר מסני?

לדכריה, מר בליזובסקי, היתה דך הצדקה לדרוש תוספת למחיר הדירה. האם קיבלת תוספת זאת לפחות מאת המשתכנים בכתבים משותפים שזא נבנו במסגרת ציבורית?

מה אתה יודע ומה אתה מבין! הרי היו אלפי מקרים שונים זה מזה, אחד שילם יותר, שני שילם פחות. בעתון מפרסמים דוגמה על פלוני ששילם את כל הסכום במזומן, ואינם מספרים לציבור כי מאות משפחות שילמו לי עבור דירה פחות מאלפיים לירות במזומן, ויתרם בשטרות — שחדלו לשלם אותם כאשר הופצה בציבור השמועה שהגה אני עומד לפשוט את הרגל.

מדוע לא הערפנו להכריז על עצמך כפושט רגל?

כן, זו באמת שאלה שאני מעמיד לי עצמי כיום לא פעם. לפני שנתיים הייתי מליזוב, וכיום — אתה רואה — אני גר עם משפחת חותני בדירה אחת קטנה כיום אפילו אינה שייכת לי. את כל רכושי הגדול הוצאתי החוצה כדי לשלם ולשלם. מי לא התעשר ממני? כל הסטרטגים, כל מלווי ה"כסף בריבית קצוצה, כל האנשים שעבדו ב"בילי כקבלני-משנה והיום הם יושבים איש איש בוילה שלו.

אני אומר לך בגילוי לב: אילו הייתי מכיר על עצמי כפושט רגל, הייתי נשאר כיום לפחות עם מליון לירות בכיס. אבל — לא הייתי מוכן לבזול את המליון הזה מאת בעלי החוב. תודה לאל, כיום שלמתי כמעט

השיכון הגדול והאדם הקטן

החלטתי לבנות לאדם הקטן — בשיטה הגדולה.

לכל אדם שהפסיד אצלי, אפילו איש אחד לא נשאר בלי קורת גג מעל לראשו. וכל ה"צעקנים הגדולים היושבים להם כיום בדירתי תיהם שקנו אותם באלפיים וחמש מאות לירות, בה בשעה ששוויים כיום הוא לפחות ששת אלפים, הרוויחו את כספם זה על חש"ב בוני. להם לא יקרה אסון אם יוסיפו 350 לירות לחוד.

אני מאמין שיבוא יום, אתה תראה וכל הציבור יראה וישמע, כיצד בליזובסקי מר ציא מכיסו 100.000 לירות ומשלם לכל אחד ואחד הטוען ששילם לי לירה מיותרת.

שמי יקר לי מכסף?

מר בליזובסקי, כיצד היית מצדיח לשמור על כספך אילו הכרזת על עצמך כפושט רגל?

קח לדוגמה את הרחוב הזה: שכונת הילל. כאן מרוכזים קרוב לאלף חדרים. הייתי מפ"סיק את העבודה. שלדי הבתים היו נשארם על שמי. הייתי משתף פעולה עם בעל הון

גדול, מחזיר לקוני הדירות את אלפיים ור"חמש מאות הלירות ששלמו לי, ממשיך לבינות את הבתים ומוכר אותם סעם שנית ב"סכום מתאים לשוים: כלומר חמשת אלפים לירות.

איש לא הסריע לי בשנת 1952 לצאת את הארץ עם רבע מליון לירות. יכולתי פשוט לא לחזור. אולם שמי היה יקר לי מכסף. היה לי תודה לאל, הרבה כסף, ואיני מש"תגע אחרי כסף.

השאלה האחרונה: מדוע מושכנו הבתים? האם לא היתה כאן ה"נאת הקונים?"

אשיב לך בקצרה: הם מושכנו כדי לגמור את בנייתם. כל אחד מקוני הדירות, אילו עמד במצבי, היה עושה אותו דבר: מוטב בית גמור וממושק, מאשר שלו בלתי ראוי למגורים, נקי ממשכנתא. אלמלי הצעקה הז' גדולה שהקימו כמה הדיוטות חסריהבנה ב"בנין, וכמה עיתונאים שעזרו להם להצית את התבערה, הייתי תוך חצי שנה גומר את

בליזובסקי נראה קטן על רקע הבתים הגדולים אותם בנה. אומר הוא: "אהבתי את הארץ ואהבתי לבנות. ראיתי את המעברות וראיתי את האנשים שישנו על הספסלים בגנים. משכנתאות? בשיטה זאת נבנתה הארץ כולה. בשיטה זאת בניתי אני משך 12 שנים."

כל הבתים, ממשיך לבנות, מצלית לשחרר את המשכנתאות, ואיש לא היה יודע מאומה.

אולם אני נסלתי במה של השיכון העירוני של עיריית רמת-גן. הוזהרתי את קריניצי ב"רבע האחרון: "אל תצלצל בסעמונים! קל להרוס עסק גדול ומקור פרנסה של אלפים, אבל קשה מאד להקים ולבנות אותו." לקרתי ניצי היו חשבונות פוליטיים. הוא היה מוכרח לפעול, כדי להקדים את יריביו ממסלגות האוטונוציה.

קרן הבטוח של פועלי הבנין, למשל, הכ"ריוה שבינה בניגוד לרצון הפועלים. ל"פועלים לא נשארתי חייב יותר מ-4000 לירות. ממש סכום אפסי. אני עומד כיום להגיש בין היתר תביעה משפטית נגד הקרן, להתזרת 31 אלף לירות שתבעו ממני מבלי שיגיע להם. פשוט זה נראה להם יותר בריא לדרוש יותר מכפי המגיע.

אני מקוה תוך שנה אחת לצאת למרחב, להתחיל לבנות מחדש.

המאשימים אותו בהונאה והמודים לו על קורת הגג

אחד מרבים. מרדכי צ'יכנובר, דייר גוש 6159, היה שמח כי הוא אחד מרבים: "אילו היה לבליוזובסקי עסק עם בודד היה מוחץ אותו. המזל שלנו הוא שהתאחדנו נגדו."

הראשון. אברהם שילוח היה פועל אצל בליזובסקי, קיבל את הדירה במקום טוב. אחר נתגלה כי הדירה הושכרה לאחר. אך שילוח שהגיע ראשון נשאר בדירה ככלות הכל

המופתע. ראובן ברנשטיין, פועל ששילם 3100 ל"עבור דירת החדר וחצי הלאגמורה, השקיע בה 800 ל"י נוספות, הופתע לגלות, כעבור שנה וחצי, בטאבו כי דירתו מושכנה.

ההיכנית. בליזובסקי נתן לרחל גולדי, שטיין חנות בת חדר במקום דירה של שני חדרים כמוסכם בחוזה. היא קיבלה זאת בחינף: "הוא לא עושה זאת מכוונה רעה."

(כל הזכויות שמורות)

אתה יכול להתכונן לתלות על קירך את תמונתו של הנשיא דוד בן-גוריון, בעוד ארבע שנים. אחרי שתסתיים בדצמבר 1957 תקופת כהונתו של הנשיא בן-צבי יש להניח שיפרוש לחיים שקטים יותר, יפנה את מקומו לבי.ג'י. ביחוד מתקבל הדבר על העתה אם יתפזר בי.ג'י. שוב ראש-ממשלה אחרי הבחירות לכנסת השלישית, כי בחירת הנשיא תחול זמן מועט לפני הבחירות לכנסת הרביעית, כשבי.ג'י. בן הצ' יראה את השעה כשרה לפרוש ברצינות מן הפוליטיקה היומיומית.

סוף-סוף יהיו פרוטוקולים אמיתיים של זקני-ציון, אם תתקבל ההצעה החדשה עתה בחוגי הממשלה לכנס ועידת-חירום של האישים הבולטים ביהדות העולמית, כשלב ראשון לגיוס מערכה עולמית נגד הקו האנטי-ישראלי החדש של משרד-החוץ האמריקאי. בין המוזמנים יהיו מנהיגי יהדות אמריקה כמו אבא הילל סילבר, בלאושוטיין ולימן, שאחדים מהם התרחקו או הורחקו מעמדה של השפעה בתנועה הציונית.

היכון למצב בו יוכרע גורל הארץ וכל המרחב בצירות האמריקאית בקאהיר. בשלהי הקיץ יעבור הנרי ביירד ממשרתו הנוכחית כמשרד-החוץ לקאהיר, יתמנה שגריר אמריקאי. נאומיו האחרונים באו להכשיל את הקרקע לשינוי זה, שיתן גושפנקה אירגונית בולטת לשינוי הקו הפוליטי. הגורם היחיד המעכב העברה זו כיום: חוסר פתרון לבקשת סואץ. השגריר הנוכחי, שהוא מומחה לבעיה, ינסה לסיים את הפרשה תוך חודש-חודשיים, לשחרר על-ידי כך את טע אלק החיילים הבריטיים החונים בסואץ לתפקידים איסטרטגיים בדרום-מזרח אסיה.

שינוי יסודי תחול במפה הפוליטית של המדינה אם תתפלג מפ"ם, דבר שמתקרב יותר ויותר לודאות. הופעת הגליון השני של למרחב, בסאון המעוט, הגביר בלב רבים ממנהיגי השומר-הצעיר את ההרגשה ששוב אין טעם להמשיך במצב הקיים, ושכואי לחולל מיד את הפילוג שהפך ממילא בלתי-נמנע. בינתיים כבר נסגרו בפני מנהיגי השומר-הצעיר קיבוצי הקיבוץ-המאוחד, למרות שישינם כמה מהם, כמו חפציבה, המתנגדים לפילוג. אין ספק שהסעיף החדשה תיכנס לקואליציה עם מפא"י, ולא מן הנמנע שתופיע עמה ברשימה אחת בבחירות לכנסת השלישית. במקרה זה יש לצפות שכמה ממנהיגי הסעיף יכנסו לתפקידים חשובים במנגנון המדינה, אף שאין כל סיכוי כי יגאל אלון יקבל בקרוב תפקיד מרכזי בצה"ל.

בקרב תהיה עץ לריב משפחתי במפא"י כשנסקני המנגנון המפלגתי-ממשלתי של מפא"י יתגשו עם עסקני מפא"י בהסתדרות העובדים. אלה מתנגדים בכל תוקף לביצוע תכנית אשכול לחזור סובסידיה שאושרה השבוע במרכז מפא"י, אם כי ברוב קול.

סכסוך מפא"י פנימי אחר כבר מתרחש בין מזכירות המפלגה להנהגת תנועת הנוער של מפא"י, התנועה המאוחדת. ההנהגה ביקשה לפרסם הודעה כי נאום בי.ג'י. בכינוס שייך-מונים נאמר בשם עצמו ואינו מחייב את המפלגה. המזכירות דחתה את הבקשה.

רשימה חדשה לקראת הבחירות לכנסת השלישית עומדת להתארגן. בראשה עומד מזכיר התאחדות הסוחרים אפרים גזמן שפרש מן הוועים הכלליים, החלים להקים רשימה של הסעמד הבינוני שתתקשר בהסכם ערופים עם תנועת החירות.

צפה למיזור עיריית נצרת על-ידי שר הפנים, ישראל רוקח. הכרות בחירות חדשות לעירייה והרכבת מועצה ממונה עד לבחירות, העלויות להתקיים רק כאשר הממשלה תניח כי הקומוניסטים לא יצליחו בבחירות.

אם יפורד רוקח את עיריית נצרת יהיה זה השימוש הראשון של רוקח בסמכותו החושה לפזר מועצות מקומיות בשעות הצורך, כקפאון מלווה ההתפרעויות בנצרת.

בעיית נריבי תיפתר אם יקבל ראש עיריית תל-אביב חיים לבנון הצעת פשרה לפיה יישאר יהודה נדיבי מזכיר העיר בחופשה ללא תשלום ויושאל על ידי העירייה לשמש בתפקיד מנהלי באחת החברות הציבוריות שעיריית תל-אביב שותפת להן. המחליט הסופי: שר הפנים ישראל רוקח, יריבו הראשון והעקשן של נדיבי.

אישור מוקדם של הכנסת, להפעלת סעיפים מסויימים של החוק ברוב של שני שלישים, יהיה השינוי הגדול שיוכנס לחוק העבירות נגד המדינה שהועבר השבוע לוועדה. בין יזמי שינוי זה בזולטים שני עורכיו ד"ר חפציים ומפא"יים: י"ר ועדת החוק של הכנסת, דניר בר-רב-האי והיועץ המשפטי הקודם לממשלת ישראל, יעקב שפירא.

אם אתה אזרח חוץ ופקיד ממשלתי יהיה עליך להחליט בקרוב על בחירה בין השניים. נציבות המנגנון החליטה להפעיל את ההוראה האוסרת העסקת אזרחי חוץ. החלטה זאת עלולה לפגוע ביותר מאלפיים פקידים ממשלתיים.

בעכו יקום ממגר חדיש על חשבון הממשלה, כדי לספק את צרכיהם הוותיקים של מוסלמי הגליל המערבי, שהתלוננו על קיפוח תקציבי, יחד עם יתר מוסלמי הארץ, מצד משרד הדתות.

שרשיית חנויות כל-בו תכסה בקרוב את הארץ, אם סוכני שרשרת כל-בו השהוים בארץ יתרחשו חיובית משוק הצרכנים. החברה מעוניינת לייצר את כל מוצריה בארץ מחומר גלם שיוצא מארצות-הברית מתוך תקווה להוזיל, על-ידי הייצור העצמי, את המחירים לצרכנים.

אם אהה תושב ירושלים, גוברים סיכוייך לקבל עבודה. הממשלה קרובה להענות לבסוף, לזרישתיה הישנונה של עיריית ירושלים, תקבע הקלות ניכרת במסים ודמי-שירותים למפעלי תעשייה. התוצאה המצופה: נהירה של בת-החירות לירושלים, בה ייהנו מההקלות מרחיקות הלכת משך עשר שנותיהם הראשונות.

בשווייץ עזרו לקום בנק לעסקאות בינארציות שונות ששותפו האזוד יהיה בנק לאומי לישראל הרוצה להרחיב את שטח פעולתו בצורה זאת.

במדינה

העם

האדם האמ"ץ

ברמת-גן הוכתרה מלכת-יופי, למעבר מנדלבוים הגיע גבר יפה-תואר והציג את עצמו כשליחו המיוחד של הגנרל איזונה-אר. מפלגה אחת (מס"ם) התכוננה לפילוג ומפלגה אחרת (הצ"כ) התכוננה לאיחוד. אולם במרכז ההתענינות של האדם היש-ראלו עמד, השבוע, צעיר בן 19, שכמעט איש לא התיחס אל דעותיו ברצינות.

כשהכריז אמנון זכרוני על שביתת-רעב כמחאה נגד הצבא שסירב לשחררו כדרי-שם מצפוני (ראה להלן), חקקו קוראי-הע"ת תונים על הנער המבולבל. כשהכריז זכרוני כי יצום עד המוות, לעגו רבים למתרברב. כשנידון למאסר של שבועה חדשים על סי"רובו לצצית למקדורת, נשמעו האנחות הרא"שונות של רחמנות. כשנכנס הצום ליום ה-15, החלו האורחים להקדיש תשומת-לב לענין. כששחרר זכרוני השבוע, ביום ה-23 לצומה, היה כמעט גיבור לאומי.

מוות למען רעיון. אין כמעט איש במדינה המסכים לפאציפיזם קיצוני כזה המתנגד עקרונות לצבא. לא מעטים שוח"רי-השלום במדינה, אולם אלה סבורים כי המטרה תושג רק באמצעים פוליטיים, על ידי החדרת רעיונות השלום לדעת-הקהל והשפעה פוליטית על ממשלת ישראל וממ"שלות ערב. גם אלה הסכימו שיש בינתיים צורך בצה"ל, וכי חובת האדם לשאת נשק להגנת מולדתו.

אך עמוק יותר מכל דעה פוליטית חבו"ייה בלב האדם הישראלי האהבה הכנה לאי"ם אמ"ץ-לב. מאז הקמת המדינה מעטו ה"טיפוסים שהיו מוכנים לההרג על דעה, אפילו דעה מוטעית. אחרי גל גילויי השח"תות והקאריזיות עורר מעשהו של הסא"ציפיסט הצעיר תקווה גם בלב מתנגדיו: עוד ישנם צעירים עבריים המוכנים למות בעד רעיון.

קשה לצבא להתחשב בפאציפיסט אמ"תי, מבלי לפתוח פתח רחב למשתמטים סתם. אולם כשהפצירו השבוע חברי כנסת מכל הסיעות בשר"ב-הבטחון לשחרר את זכ"רוני, היה ברור כי איש זה עמד במבחן.

הצבא נתן לו חופשה לחודש, המתיק את דינו, האורחים, שלא שוכנעו על-ידי דעותיו, קראו על כך בסי"ס-יק. האיש האמ"ץ ניצח, לפי שעה.

מפלגות

מלישה מעבר לים

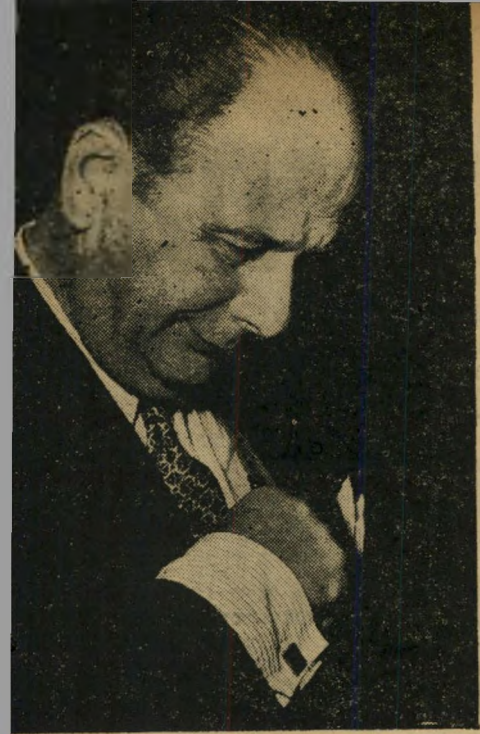
מצביאי כל העולם תמימדיעים כי השריטה הסובה ביותר במלחמה היא זו שנקראה על-ידי הקפטן לידל-הארט בשם "האיסטרט"גיה של הגישה העקיפה". לפי שיטה זו, טעות היא להתקיף את האויב התקפת-מצח, במקום שהוא מצפה לה, אלא יש להפתיעו על-ידי התקפה בלתי-ישירה במקום אחר, אחד האנשים שאינו מאמין בקו זה הוא ד"ר נחום גולדמן.

זה חצי שנה מכין המנהיג צונג'ן-המבט של הסוכנות היהודית מלישה מוטסת יחידה במינה, שמטרתה להסתער באופן ישיר על המשלט שהוא נכסף אליו: קומץ הצרפתים בקריה הירושלמית בו שוכן משרד-החוק של מדינת-ישראל.

חיים באזירין. גולדמן בן ה-53, גבר נמוך-קומה בעל תנועות חדות ותקיפות, מא"מין כי יש בכוחו לחולל כמו ידיו מעשה שיסנה לחלוטין את ההיסטוריה העברית: לשים קץ למלחמה הישראלית-ערבית, להשיג שלום במרחב (העולם הזה 838 ואילך). לצר"ך זה יש ברצונו לקבל לידו את תיק החוקן, מתנגדיו, הרואים בו הרפתקן פוליטי חסר-שרשים, רואים את מטרתו כצורה הפוכה: לרכב על סוס השלום כדי לכבוש את משרד-החוקן — ולהמשיך משם ברכיבה עד שיעבור מן האוכף לכסא ראש-הממשלה.

הפרט הנוסף את המיבצע להסרת-קדים הוא גיאוגרפי: נחום גולדמן, יליד ליטא וחניך גרמניה, אינו כלל אזרח ישראלי ואינו חי בארץ, אלא חי — כדבריו של דוד בן-גוריון — "באזירון". אף שמעלתו עד כה כבר שינתה את פני המדינה — בעיקר פער-לחן שנסתיימה בהסכם השילומים עם גר"מניה — הרי, נחום גולדמן עודו, מבחינה טכנית, אדם זר.

ששה שלבי מיבצע אם צודקים אותם

סרדין
הסכם בכיס

אריאב ורוקח
מרות בראש

סטופ ורימלם
איחוד בדרך

הרואים בו אידיאליסט. מבריק, או איתם החושבים איתו להרפתקן ערמומי, דבר אחד בטוח: גולדמן הוא איש מקצוע בספוליטיקה מעשית, לא חולם שראשו בעננים. הוא יודע כי הפוליטיקה היא מאבק של כו"

האיחוד של המפלגות יוגשם בהדרגה!

לקבל לידיו את משרד החוץ ולבצע את תכניתו להשגת שלום עם הערבים. האם מפלגת תומכת בתכנית זו?

שמעתי פעם הרצאה של ה"ר גולדמן לפני הנהלת המפלגה, שבה הדגיש את הצורך בשלום עם הערבים. אך אין להגיד שהוא פיתח תכנית לצד להשיג שלום זה. אחריו רואים בכיחונו לעת עתה יותר משאלה מופשטת מאשר תכנית מעשית. הוא לא אמר שאנחנו צריכים לעשות זה וזה.

האם הוועידה המתכננת השבוע תטפל בתכנית גולדמן? האם שאלת האיחוד תעמוד במרכז הדיונים?

אנחנו נודיע בוועידה רק על התיווך של גולדמן ועל ההצעות המוקדמות שהוצעו. מן הסתם נקבל בוועידה יסודות להמשיך במשא ומתן, וכאשר יביא לידי תוצאות חיוביות, תוכל מועצת המפלגה להחליט. המועצה באה בין הוועידות במקום בוועידה.

נגד מלחמה מניעת

מר ברנשטיין, ישנה הרגשה כי כיום אין למפלגת הציונים הכלליים בכלל קו מגובש במדיניות חוץ. האם זה נכון?

לא. במפלגה זו, כמו במפלגות האחרות, ישנם כיום גוונים שונים ביחס למדיניות החוץ והבטחון. אבל אפשר לומר — במידה שהדברים באו לידי גילוי בדיונים במוסדות המפלגה — שאין אף אחד המצדד במלחמה מונעת נגד הערבים.

כיצד אתה רואה את סיכויי המפלגה בכחירות לכנסת הבאה?

אביע את זה בצורה זו: בציבור מתווכחים על השאלה כמה מקומות נקבל יותר מן המספר שיש לנו בכנסת הנוכחית. אין שאלה אם נקבל יותר מקומות, אלא כמה יותר.

מה ביחס לתכניתו של דוד בן-גוריון להנהגת שיטת בחירות אזוריות. האם אתם תומכים בהשקפה זו?

יכול להיות שיהיה על זה דיון בוועידה, אבל עד כמה שאני יודע הרי המפלגה ברובה אינה נוטה לשיטת בחירות אזוריות.

מפני שיש אפשרות שלפי שיטה זו תקבל מפא"י רוב מוחלט?

ישנן בעיות רבות. כל זמן שישנן מעברות, הבעיה היא פרובלמטית מאד.

הראיון המיוחד הבא ניתן על-ידי פרץ ברנשטיין ערב כינוס הוועידה של מפלגת הציונים הכלליים לנציג מערכת "העולם הזה" במשרד מרכז המפלגה. להלן מתפרסמים קטעיו העיקריים בלשונם.

מר ברנשטיין, בציבור נודע על פעולתו של ה"ר גולדמן לאיחוד הציונים הכלליים והפרוגרסיבים בארץ. מה יחסך לפעולה זו?

בשנים האחרונות התנהלו מומן לזמן שיחות, ביחוד בתיווכו של ד"ר ישראל גולדשטיין, על האפשרות של איחוד שתי המפלגות הציוניות הכלליות בארץ. מסלולנו הכריזה כמה פעמים על רצונה להגשים איחוד כזה. אך עד לפני שנה לא גילתה המפלגה הפרוגרסיבית כל נכונות לאיחוד כזה.

מדוע?

הם לא רצו.

ה'יוזמה בידו גולדמן'

האם ידועות דך הסיבות?

הנימוקים לסירוב היו שונים וחולפים. עד לכניסתנו לממשלה, וכל זמן שהפרוגרסיבים היו מיוצגים בקואליציה, היה הנימוק שאי אפשר לאחד את המפלגות בשעה שאחת משתפת בממשלה והשנייה נמצאת באופוזיציה. אבל אפילו משך השנה שתי המפלגות גם יחד היו באופוזיציה. לא שינתה המפלגה הפרוגרסיבית את עמדתה הסרבנית. סעיף החסימה, שהותנה בתוך תנאי הקואליציה לפי הצעת מפא"י ונתקבל על-ידינו, הוסיף להיות מכשול לאפשרות של איחוד.

עד שכאה יוזמתו של ה"ר גולדמן?

כן. לפני חצי שנה גילה ה"ר גולדמן את דעתו כי בניגוד להשקפתו הקודמת הוא מחייב עכשיו את האיחוד וגם הציע את שרותו לפעול בכיוון זה.

המפלגה הפרוגרסיבית לא התלהבה לכך?

בשעת הגישושים הראשונים של ה"ר גולדמן בחוגי המפלגה הפרוגרסיבית הוברר שהיא נוטה להתפתחות יותר הדרגתית, ושהיא רוצה לפי שעה לדבר רק על גוש פרלמנטרי של שתי המפלגות.

מה תהיה מטרת גוש כזה? איך הוא יפעל? על כך קיימת סיומת"ה הצעה של גולדמן, שעובדה אהרי העצרות עם שני הצדדים. הצעה זו טובה לדיון והחלטה

במוסדות של שתי המפלגות.

האם דובר רק על גוש פרלמנטרי? האם לא היו עוד הצעות?

היתה הצעה ביחס לרשימה משותפת בבחירות לכנסת השלישית, וגם לקונגרס הציוני ולמועצות העירוניות. אם כי בהצעה הרשמית עוד לא דובר על כך. יש להניח שגם בענין זה מוכנה המפלגה הפרוגרסיבית לבוא לידי הסכם.

אין תכנית מעשית

מה ביחס למפלגתך שדך? האם כבר הפכימה לכך?

לא. קיים במפלגתנו כיוון — ואינו יודע אם הוא כרע רוב או מעוט — המעדיף מיוג מייד של שתי המפלגות על דרכים הדרגתיות.

כלומר שבעלי דעה זו מתנגדים לכל איחוד שאינו מייד ושלם?

כן. אמנם אין זו עדיין דעה החלטית, אבל שמעתי על זה.

מר ברנשטיין, עד כמה שידוע לך פועל ה"ר גולדמן בכיוון זה כשלב ראשון בתכניתו

תורים לפני חנויות ריקות — כל אלה יצרו את הרקע לנצחון המפלגה שהבטיחה יוזמה חפשית.

העובדה שבמספר דוב יוסף יכלו ספס"רים רבים לצבור הון עצום על-ידי הברחות ועיסוק בשוק השחור, לא שינתה את המצב: אותם הסטורים עצמם צעקו חמס, דרשו את ביטול הקיצוב.

המפלגה שליכדה את כל המרידות הזאת והפכה אותה למכשיר פוליטי, היתה מאוחדת בעיקר בנקודה אחת: ההתנגדות למפא"י. היא לא התגבשה בדפוסים פוליטיים. כקומץ קטן היתה, פעם, בעלת קו מדיני ברור. כמפלגה השנייה במדינה הנה חומר גולם המתכה ליד היוצר המדיני.

דממה מדינית. כיום מיוצגים במפלגה גוונים הכיוונים הפוליטיים. החל מפרץ ברב"שטיין, המתנגד לכל פעולת-תגמול והמתון יותר אף ממשלה שרת, דרך ישראל רוקח המכסים לתגמול מוגבל ועד יוסף סרלין ושלום זיסמן, המודחים עם מנתח לבון (העו"ל הזה 869) בדרשה לקו "אקטיביסטי" קר צוני, רחבה היריעה מאד.

כל זה טבעי למדי במדינה שכולה נבוכה וחסרת דרך בשאלות אלה. פחות טבעית העובדה כי עד כה לא היה כמעט שום ויכוח בתוך המפלגה לשם גיבוש דרך חדשה. לא קיימו סמינריונים לנוער, לא הוצאו ב"ט" אונים פנימיים לבירור בעיות חוץ ובסחון. חשוב מכל: בכל ההתרוצצות הגדולה שקד"מה לוועידה, בלטו בעיקר ניגודים ואמביוציאות אישיים, הסתמנו במקצת ניגודי אינטרסים בין גושים כלכליים. אולם אף לא אישיות אחת, אף לא סיעה אחת, הופיעו כש"בידיהן מצע פוליטי כל שהוא.

כמפלגה שניה במדינה יש בידי המפלגה לחלק עמדות רבות בממשלה, בכנסת וב-

את מנגנוני המפלגות. הקונפדרציה העולמית של הצ"כ, התומכת בשתי המפלגות בארץ, מקבלת 750 אלף דולר לשנה מן המגבית. נחום גולדמן הוא השולט למעשה על חלוקת הכספים. החרושה רמו ברורות כי לא יהסס כלל להשתמש בשוטי זה כדי לכפות את רצונו על הפרג"גרסיבים: או איחוד או פשיטת-רגל.

מתנגדיו לא נבהלו למראית עין, טענו כי גולדמן לא יוכל לבצע את האיום. אולם היתה זאת אשליה. המפלגה הפרוגרסיבית חיאלץ לקבל את דעתו. האפשרות האחרת היחידה: פילוג הפרוגרסיביים, איחוד אנשי רווח עם הצ"כ, איחוד העובד הציוני עם מפא"י.

מפלגת דוב יוסף. גם אופי מפלגת הציונים הכלליים בארץ נותן תקווה רבה לגולדמן. המפלגה יכולה להתחמק ממצור ין לתכניתו, בגלל שתי תכונות: היא מפלגה גדולה, והיא מפלגה חסרת כל קו פוליטי-חיצוני.

כשנולדה המדינה היו למפלגת הציונים ה"כלליים בקושי 7000 חבר. בכנסת הראשונה השיגה שבעה מנדטים עלובים, לעומת 14 הצירים של תנועת החרות. אולם כבר כע"בור שלוש שנים הגיעה ל-35 אלף חברים רשומים, בשנה האחרונה ל-53 אלף. היא זכתה למקום השני בכנסת, יכלה לכנות את עצמה כ"מפלגת האלטרנטיבה".

האיש שתתם תרומה מכרעת לגידול אנדי זה לא היה ציוני-כללי, אלא דוקא איש מפא"י מובהק: שר-הקיצוב דוב יוסף. תכ"נית הצנע המאייסה את החיים על המוני אורחים, הפגיעה היומיומית בכבוד האדם, רגש המחנק במדינה שלא נתנה לאזרחיה ל"צאת את גבולותיה, העמידה האינסופית ב"

כת נחום גולדמן לשר-החוץ ופתיחת התק"פת השלום ההיסטורית במרחב.

מעבר לחמשה אלה רומז שלב נוסף, אשר עליו אין גם ד"ר גולדמן משוחח כיום, אם כי מן הסתם חבוי הדבר אישם נבוכי לבו:

● שלב ששי: כיבוש המרכז של ה"אויב, הפיכת נחום גולדמן לראש ממשלת יש"ראל, אחרי שהשיג את השלום. והסך ל"דמות היסטורית.

איחוד או פשיטת רגל. הסיכויים ל"הגשמת התכנית היו מבוססים על הנחות מוצקות: אופיין של שתי המפלגות.

הפרוגרסיביים לא התלהבו כל כך מן ה"פלישה הגולדמנית. אנף אחד של המפלגה, העולים מגרמניה שהיו פעם ראשי מפלגת העלייה-החדשה ושנציגם העיקרי הוא שר ה"משפטים פנחס רוזן, היו מוכנים לקבל את יוזמת המנהיג. אולם האגף השני, העובד ה"ציוני, התנגד בתוקף. הסיבה: כיום משקל העובד הציוני גדול, על אף מספרו הקטן. במפלגה גדולה שוב לא יהיה אלא גוף מב"ר טל בניהה פוליטי.

מצד זה באה ההתנגדות העיקרית לגולדמן. כאן נולדה גם הדעה שאין הוא אלא הפתקן ציני, שכל דאגתו לקאריירה אישית. אולם גם אנשי העובד הציוני ידעו כי התנגדותם הסרת-סיכויים. המפלגה הפרוגרסיבית אינה יכולה להתקיים בלי גולדמן.

הסיבה נעוצה באופי המשטר המפלגתי בארץ, היונק את עיקר כוחו מן המגבית היהודית באמריקה. המגבית נותנת סכומים עצומים למוסדות הכלכליים של המפלגות, באמתלה שתמורת זאת מתחרות המפלגות על מגביות נפרדות. המוסדות הכלכליים מ"קבלים את התרומות המקיימות במדה רבה

חזית. לכן הבין כי הדרך אל משרד-החוץ מובילה דרך ההנהגה של מפלגה חזקה, שהיא די גדולה כדי לכפות על מפא"י את מסירת עמדתה-המפתח הזאת מידיה.

לפני שבע שנים היה גולדמן הגורם ה"עיקרי להתפלגות הפרוגרסיביים מן הציר יוני-הכלליים בארץ (אף כי בחוץ-לארץ מור סיפוט שתי המפלגות להתח גוף אחת). דע"תו אז: מפלגה קטנה יכולה לומר את ה"אמת, בניגוד לדעת ההמון. אולם ברגע ש"גמר אומר לעלות בעצמו לעמדה מרכזית בארץ, שינה את דעתו לחלוטין: היא החליט לאחד מחדש את הסלגים.

כדרך מצביא המתכנן פלישה מוטסת, תוכננה גם פלישה זו שלב"ים-שלבים:

● שלב ראשון: הקמת ראש-גשר חזק בארץ על-ידי איחוד שתי המפלגות, או לפ"ת: ליכודן ברשימה אחת בבחירות וסיעה אחת בכנסת.

● שלב שני: העברת המטה הקרבי ל"ארץ, בואו והתנחלותו של נחום גולדמן בישראל.

● שלב שלישי: ייצוב החזית, על-ידי ה"עמדת נחום גולדמן בראש הרשימה המשר"תפת וקבלת תכניתו הפוליטית.

● שלב רביעי: הפריצה הגורלית, נצ"חון הרשימה המשותפת בבחירות. אם תשיג הרשימה 35 צירים בכנסת השלישית, לעומת 28 בכנסת השנייה (20 צ"כים, 2 ספרדים, 1 תימני, 5 פרוגרסיבים), תוכל לדרוש (ולת"שיג) את ת"ק משרד החוץ, 'אתח מארבע עמדות-המפתח הממשלה (ראשות הממשלה, חרץ, בסחון, אוצר) שהן כיום כולן בידי מפא"י.

● שלב חמישי: כיבוש המשלט, הפיי

מיסדות אחרים. ייצוג בהנהלת המפלגה... בועד הפועל שלה נוחן דריסת-רגל בחלוקה...

האיש החזק. האיש החזק במפלגה הנהו יוסף סרלין, שר הבריאות. שני המנהיגים המוכרים — ברנשטיין ורוקח — נהנים ממ רות מוחלטת, עומדים מעל לכל הסיעות...

בקשתו הראשונה היתה למנוע בחירות במפלגה. הנימוק: בבחירות עלולים להתגבר כוחות מלוכמים. בצורה שתפגע במעמד דם של נציגי המפלגה כממשלה. לכן ניגשו סרלין ואנשיו — בעיקר חברי-הכנסת חיים אריאב ושמוחה בבה, לכרות הסכמים פנימיים עם הגושים החשובים, בעיקר עם חוגי העולים מארצות שונות המהחיים סיעות במפלגה.

אחרי שהוקם כוח מרכזי ראשון, הציל סרלין את מרותו על ארגון העובדים הציוני-ניס-הכלליים. המנסה זה זמן רב לשוא להיכנס להסתדרות הכללית, מנהיגי העובדים, ה' ח'כים אילמלך רימלט ואברהם סטופ. קיח תחילה להשיג כמעט רוב בבחירות, נאלץ להסתפק בהסכם בייצוג קטן יותר. כך קרה גם לסוחרים. שהם גוף מאורגן היטב. מד כירם, אפריים גוזמן, שהתנגד להסכם, נשאר לבדו במדבר הפוליטי.

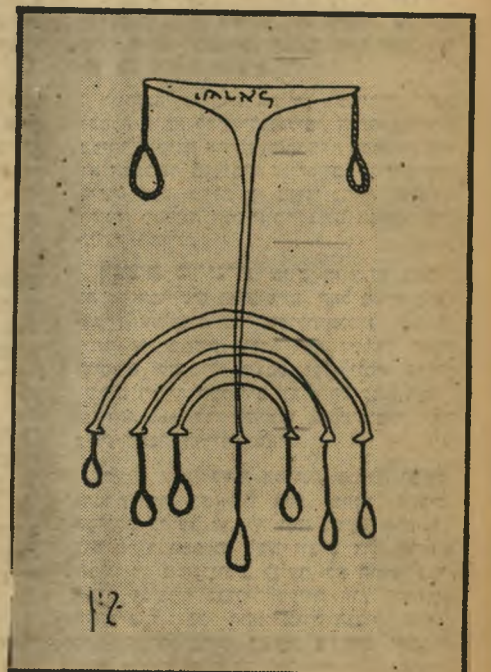
לבסוף נשאר רק סיעה אחת בחוץ. עדין רא אכילוב, המסתקואי בן 47 שבדל בחוץ גי המכבי, הפרדסנים והאיחוד-האזרחי, החרים את ההסכם. אולם גם הוא לא פתח במערכה רצינית, אחרי שהובטח לו ייצוג מתאים במסדות המפלגה.

נושאים לנאומים. כשנפתחה השבוע הוועידה, לא היתה תכנית גולדמן הסעיף החדש השוב היחידי על סדר יומה. שלל גדול של בעיות יתן לצירים אפשרות רחבה למלא שעות רבות של נאומים — אם כי בוועידה זו, כמו בכל ועידה מפלגתית, לא יכריעו הנאומים אלא הדיונים מאחורי הפרגוד. ה' בעיות:

מדיניות חוץ ובסחון. היא תתפוס מקום נרחב בוועידה, אך מקום קטן בלב הצי-רים. הדעה הכללית: הוועידה לא תשנה דבר בשטח זה, כי לאיש אין תכנית מגובשת.

מדיניות כלכלית. תחזית זו ייערכו הקרבות העיקריים. תכניתו של שר האוצר לבטל את המענקים שניתנו עד כה מכיסי ה'

אות קי

הצעת פמל לחוק העברות נגד המדינה

ממשלה לקיום מחירים נמוכים למצרכי מזון ציונים (סובסידיות) עוררה סערה במפגה. מנהיגיה יודעים כי עמדת המפלגה בינינו בוחהיה תלויה בהצלחתה למנוע עליה נוספת של רמת המחירים. לכן התגבשה תכנית לקיים את הסובסידיות, לממן אותן על ידי הטלת מסים נוספים (החזר סובסידיות) שלא יעלו את שכר העבודה, אך יורידו באור מעשי את ערך שכר הפועלים.

לעומת זאת רוצים חברים אחרים דוק להוריד את מסי-הכנסה, בעיקר בשכבות העליונות, כדי לעודד את משקיעי ההון. חברים אחרים, ביניהם נציג התעשייה שמעון בורגו, ידרשו להקטין את תקציב הסיתות, המועיל — לדעתם — רק לסקטור ההסתדרותי, המבצע את עבודות הפיתוח העיקריים.

מדיניות עליה. מאיר גרוסמן, רביזיוניסט לשעבר שהצטרף בשעתו לצי"כ, הביא מחוץ-לארץ תכנית לעידוד העליה של בני המעמד הבינוני היהודי ממערב-אירופה.

מדיניות ציוניות. עמדת המדינה כלפי התנועה הציונית, בה תופסים הצי"כ עמדות חשבות, תוכה לבידור יסודי.

בעיות עבודה. העובדים הציונים-הכלליים, השואפים להיכנס להסתדרות אך לא זכו לחיבוק אמתי, רוצים לקבל ייצוג בשלטת לשכות-העבודה הממשלתיות, בהן שלטת כיום מפא"י.

ההישארות או לצאת? ישנו מכהנה מד שותף אחד לכל הבעיות האלה, והוא שיהיה רקע לכל הנאומים והדיונים: המשך הקו אלציה והמצע לבחירות הבאות.

היה קיים תמיד חלק ניכר במפלגה שהתנגד להצטרפות לממשלה. חלק זה כולל גורמים רבים שקיח כי שרים ציונים-כלליים יתנו להם זכויות ורשימות, התאכזבו כשהולמ"ח תיהם אלה התנסו במינה מסוימת על קו המצויאות. ניגודי האנטרסטים בין יבואנים ויצואנים, סוחרים ויצרנים עברו למשרדים בהם שולטים הציונים-הכלליים, גרמו לאכזבה לאימפעטה בכל חוג כלכלי, הסבור כי שאר החוגים זכו לטיפול חיובי יותר.

אולם אין סיכויים רבים כי המפלגה תצא מן הקואליציה אלא אם כן תרצה לעשות תמרון לקראת הבחירות בשנה הבאה. או ירצו תרועמלים רבים, ביניהם עוזא איכילוב ה' עומד בראש קרן-הפעולה של המפלגה, לה' ציג שוב את הסיסמה של 'מפלגת האלטרנטיביבה', לדרוש מן הבוחרים לתת רוב מוחלט לימין.

בדיקת הכליות. אולם בעיני המנהיגים האחרונים אלה הם חלומות. פרץ בני-שטיין וחבריו אינם משלים את עצמם ב' חכניות מוגזמות. כי משאלתם בשלב הנוכחי — וסיסתמה לבחירות הבאות — היא לזכות בעשרה מקומות נוספים בכנסת, ליצור עמ' דתיכוח כזאת שמפא"י תיאלץ לקבל את דרישותיהם. הדרישה העיקרית שתוצג או: שר ששי גוסף על ארבעת שרי צ"כ ורוון הפרוגרסיבי.

במקרה זה — ורק במקרה זה — תבוא שעתו הגדולה של נחום גולדמן, אם לא תגדל ה' מפלגה המאוחדת, יוכל להיות שר רק על-ידי נישול פנחס רוון. דוד בן-גוריון ומשה שרת — המאוחדים שניהם בהתנגדות נמרצת לתכנית גולדמן — לא יס' כימו לעולם למסור לו את תיק החוץ במצב כזה.

כשנשאל בשבוע שעבר פרץ ברנשטיין אם הוא חושב שאמנם זו מטרותו של גולדמן, חיך, אמר: 'אין אנתנו האינסטנציה הבודקת את הכליות וקוראת מחשבות אדם. גולדמן לא אמר לנו את זאת. הוא אמר שאין לו כל ענין אישי באיחוד'. ברצינות. הוא ידע את תכנית הפלישה-המוטטת. והוא היה מו כן לתת לה את ידו.

מדיניות

אכן לאבא

היו ימים שכשאבא אבן היה ילד המלא של משרד החוץ הישראלי. אולם חיבה כללית זו

דוגמה לצעירים

זקן אחד, מנהל בית-ספר, אהב נורא ילדים. ביחיד הוא שמר על בריאותם. הוא לא הרשה להם לשחק מפני שמזה אפשר להתפתח לפני הזמן. הוא לא הרשה להם לרוץ, מפני שמזה אפשר להצטנן. הוא לא הרשה להם לדבר, מפני שזה מקלקל את המחשבה. הוא לא הרשה להם להיות חלוצים, מפני שהוא אמר שגם בעורף יש חלוציות. והוא לא הרשה להם אפילו להזכר בזמנים הטובים שהיו להם פעם, מפני שהוא מחק את הזמנים הטובים האלה מההיסטוריה. אז פעם אחת, כשהוא הגיע לגבורות, הוא יצא למגרש המשחקים וראה שהצעירים לא משחקים בשום משחק, ולא עושים התעמלות. אז הוא אמר: פוי בחורים צעירים, תתביישו לכם! אני אראה לכם דוגמה! והוא נתן קפיצה יפה והשליך את עצמו באויר, ונפל ושבר את הראש. מוסר השכל: אל תשליכנו לעת זקנה.

ציונות

החלטתי להיות ציוני. עוד משחר ילדותי שמעתי שאפשר להיות יהודי טוב בלב מקום. העיקר לאהוב את ציון. אמנם היתה איזו תעמולה כנענית, וכל מיני אנשים אמרו שתהום פעורה בין מי שיושב כאן ובין מי שלא יושב כאן, אבל אני לא שמתי לב. ידעתי שלא חשוב איפה אתה חי, איזו שפה אתה מדבר ובעד איזו מולדת אתה מת. העיקר שתהיה יהודי.

אז יום אחד הסקתי את המסקנות. לקחתי את עצמי, כמו שאני, ונסעתי לברזיל. תיכף הרגשתי שאני יהודי כמו כולם. הלכתי לאסיפות, נאמתי והרציתי, אספתי כסף למגזית ונעשיתי חבר מכובד בקהילה המקומית. לכבוד היובל שלי אפילו נסעו עץ על שמי, ונסעתי לבקר בארץ כדי לראות איך משקיעים את הכסף שנתתי. מה להגיד לכם, אפשר להיות ציוני טוב בכל מקום. אם אתה רק מאמין בציונות, ואתם, חברה, תשמרו על המדינה למעננו, מפני שהיא נותנת לנו כח לחיות בגולה.

אל הדרום אפריקאי הממושקף מנה זמון. כיום מתוחים תיחסים בינו ובין שרת עד כדי כך שאבן נתבקש השבוע לחזור, להס' ביר את עמדתו לממשלה כולה: משה שרת, שהוא מתון למדי, מאשים את אבן במתינות הגוברת עם כניעה. האשמה העיקרית: בניגוד להוראות משרד-החוץ ה' ישראל, לא עשה אבן דבר כדי להזעיק את דעת-הקהל היהודית באמריקה נגד משי' לוח הנשק לעיראק והקו האנטי-ישראלי ה' חדש של הנרי ביירוד.

בה בשעה ששרת חלם על החזרת הימים הנפיים, כאשר שום מדינאי אמריקאי לא העז לפתוח את פיו נגד הציונות, מחשש של מבול מכתבים יהודיים, שם אבן לב לשינוי שחל במזג-האוויר האמריקאי. רמו אבן: עם ילחצו יהודי-אמריקה על ממשלתם, עלול ה' דבר להתפרש עתה כפעולה אנטי-אמריקאית, לסכן את כל מעמדם של יהודי ארצות-הברית. אבן השאיר את כל הפעולה לאור' חים מישוראל, ביניהם יגאל ידן והשרים ספיר ושפירא.

הקלקף האחרון. מאחורי ניגוד זה, חבוי נימוק עמוק עוד יותר. אבן, הרחוק מ' מגדלי ירושלים והקרוב למגדרי-השחקים של ניריורק, חשב כי בכלל אי-אפשר להתנגד למשלוח נשק לעיראק. כי עיראק היא חלק מחזית המערב נגד ברית-המועצות. ישראל הפרו-מערבית אינה יכולה להתנגד לתפיסה הצבאית הכללית של הפנטגון.

כאן פגה אפילו סבלנותו של שרת. הוא הסכים אמנם כי ישראל היא חלק מן החזית הפוליטית של המערב, אך לא גילה כל חשק להשתיך גם לברית הצבאית. לדעתו היה די לישראל בצרותיה הצבאיות שלה, גם בלי הצרות הגלובליות של ארצות-הברית.

אולם אבן לא נשאר בדה. כמה ממנהיגי הציונים-הכלליים הצטרפו לדעתו. זו הפעם הראשונה מאז הקמת המדינה נתעורר צורך לערוך ויכוח עקרוני על קו מדיניות-החוץ הישראלית.

השגריר היה מוכן לזרוק אבן אחרונה על מבקריו: אם לא תתקבל דעתו, רמז, הוא יתפטר מתפקידו, יחזור למשרה שקטה ב' משרד-החוץ.

הכנסת

הדרקון הדראקוני

דראקו היה מחוקק באתונה: חוקיו היוו כה חמורים עד כי סיפרו שכתב אותם בדם, לא בדיו. עצלן נענש כגנב, גנב כשווד מבית-המקדש. בני-צירו התלהבו מחוקיו עד כדי כך שהצטופפו מסביבו כבואו לאגינה, וז' קו עליו את מלבושיהם וכובעיהם. דראקו המסכן נתנק, אולם שמו נשאר בהיסטוריה, כאבי החוקים הדראקוניים.

ילדי הרחוב

בהשתתפות טובה מאם

(דיטה בת אדם)

עיתוני העולם מהללים את הסרט ומצינים אותו כאחד הסרטים הטובים שנוצרו עד עתה.

תרגום עברי ואנגלי בגוף הסרט השבוע בקולנוע

"מאדלור"

התנחם חבר'כנסת מבוש: "לכל הפ' חות עוד אין אצלנו מכות, כמו בפרלמנט היפאני!"

משפט

הפסיפס

מהלכי שני הצדדים במשפט גרינוולד-קסטנר (העולם הזה 845 ואילך) החלו מ' קבלים, השבוע, צורה מובנת: סניגורו של גרינוולד, תמיר, סיים את הרכבת פסיפס הקלסטר של ישראל קסטנר על רקע טבח יהודי אירופה. חסרו לו עוד כמה מהלכים להש'מת הפסיפס.

התובע, חיים כהן, החליט, כנראה, על נסיגה כללית, כמעט ולא חקר שתי וערב את עדי ההגנה, כאילו היה מוכן לקבל את עדויותיהם.

פצצה בריטית. האחירה באולם בית' המשפט עצמו היתה שונה מזו שבסיבוב הראשון, בו הופיעו עדי התביעה, היריבים היו נגומסים שקטים ולפעמים החליפו חיו' כים. לעתים אף נגשו לשיחה קצרה על כוס תה במזנון הצד.

הופיעו כל הסימנים לקצו הקרוב של המשפט. את מקום האישים המפורסמים וקלי הלשון שעברו בזה אחר זה את דוכן העדים תפשו אנשים קטנים ואפורים ש' סיפרו את סיפורם בלשון כבדה. הם לא ידעו על ההשמדה, הורגעו עלידי אנשי קסטנר כי לא נשקפת להם כל רעה.

בכל זאת הוטלה פצצה באולם בית המש' פט כשעדים הזכירו כיצד מפציצים ברי' סיים התקיפו והרסו מטרות צבאיות י'ד מרכז כבשני השריפה אושוויץ, נמנעו מ' להרוס את משרפות הענק שארובותיהן בלטו למרחוק.

כל תשובה, רעה. היה ברור כי אחרי שתמיר ניצל עד תובו את הצד המ' דיני של המשפט, החליט גם לזכות ב' משפט עצמו. לשם כך היה צריך להשליב את הפסיפס עליו עמל ושהיה עתיד לבטא את טיב האיש קסטנר.

אחת החוליות החשובות החסרות בפסיפס תמיר: אליהו דובקין, איש הנהלת ה' סוכנות שהזמן להופיע כעד ההגנה, לא הופיע. התנצל במכתב מבית המרגוע בו הוא מחלים ממחלה.

אילו היה דובקין מופיע היה חייב לענות על שאלה לא נעימה: האם הוא התיר בשם הסוכנות לקסטנר להעיד בנירנברג לטובת גנרל הס.ס. קורט בכר, כפי שמסר קסטנר בהצהרתו בשבועה.

אם תשובת דובקין תהיה חיובית, תע' טיענה הסוכנות ומפא"י חרפה על עצמו, אם התשובה תהיה שלילית, תהיה זאת המכה האחרונה שקסטנר ספג מידידיו.

הגליל

תועלת ארסית

הסנדלר של קיבוץ עברון, בצלאל מן, היה מאז ומתמיד חסיד גדול של אספקה עצמית. כשגונק לעור עליון משובח ל' נעליים עדינות, צד נחשים מערב'גליליים, הפשיט את עורם והכין מהם נעלי חברות לתפארת.

הקיץ בא הטבע לעזרתו של מן, היה מוכן לספק לו נחשים (ועורות) ללא הג' בלות מתוך מחנה הנחשים הגדול שכיסה בגחוניו את הארץ. הקיץ באלית הטבע: ארסיותם של הנחשים.

דבר זה לא הפחיד את מן כשהופיע באופק הסנדלריה הנחש הנכון: צפע ענקי (1.20 מטר) משובץ וססגוני, שחדר ל' ארנביית הקיבוץ, טרף כמה ארנבות, הבריה את היתר.

מן וחבר מעריך'עור'צפעים אחר הו' דיינו בשני מוטות עץ, לחצו ביניהם את הנחש. אחר תפסוהו מאחורי ראשו, עשו את הצפע הארסי נטול אונים. עקירת שתי שיניו של הצפע, בעזרת צבת, עשו אותו גם לנטול ארסי.

תוך שעתיים נוספות היה הצפע במצב בו היה מוכן לתרום את עורו לזוג נעלי חברות עדינות. באותה הזדמנות תרם גם תרומה אחרת: שלוש ארנבות, אותן טרף בארנביה, כטרם ידע על עתידו הסנדלרי.

מטרתו לדכא את לחיי, אחרי רצח ברנדוט. התפקיד כפוייהטובה להגן על החוק נפל על פנחס רוזן הליברלי, שפתח בהתנצלות שהחוק אינו מושלם. רוב החיכים החמו עליו, הם ידעו כי לא הוא בישל את הדיסה, אלא חיים כהן, היועץ המשפטי, שפעל לפי הוראות בי' גיי, כמו תמיד אכל חיים כהן בוסר' ושיני רוזן כהן.

כשקמה הכנסת והעבירה את החוק ברוב דעות לוועדה, ידעה שזו קבורה — עד ש' ייגמרו כל התיקונים, כבר תיערכנה הבחי' רות לכנסת השלישית. הדבר לא הפחיד את הממשלה. עקץ רוזן: "אם אתם חושבים שהחוק הזה לא טוב, מילא, הממשלה מוכנה לחתר עליו. כי החוק הקיים הוא לא פחות חמור!"

אינטרמצו

משה סנה סיים את דבריו נגד הצעת' החוק של העבירות נגד המדינה תוך המלה כללית, כשהוא מטיל קיתון של האשמות על ממשלת ישראל ששירתה, לדעתו, את האמריקאים. עם יעקב שפירא, עורך' הדין רחב'הכתפיים שהוא עמוד'התורן של מפא"י בכנסת, צעק: "הם (האמריקאים) משלמים לך!"

צעק סנה ממקומו לשפירא: "האם זה נכון שחברת השילומים משלמת לך מש' כורת של 20 אלף לירות?"

רק שאלתי... למחרת היום קם שפירא, חיחר מכעס, הכריז הודעה אי' שית: "הוא לא קיבל שום משכורת מחברת השילומים, מוכן לתבוע לדין את סנה אם יחזור על דבריו בעתון. לעומת זאת ידוע לו כי הקומוניסטים ואנשי סיעת'סנה מקב' לים כספים ממצמה זרה.

הכנסת עצרה את נשימתה, היכתה לת' שובת סנה. היא לא היכתה זמן רב. סנה קפץ ממקומו, ניגש לדוכן, מסר הודעה משלו. היא היתה מעשה מלאכת מחשבת של השמצה פוליטית. אמר סנה:

● שפירא האשים אותי שאני מקבל כסף האמריקאים. אני מקוה שחבר'הכנסת

צייד נחשים מן וצפע זוג נעלים + 3 ארנבות

שפירא אינו מתכוון כי המדינה המשלמת משכורת לחברי'הכנסת היא מקור אמרי' קאי."

● "לא האשמתני את שפירא שהוא מק' בל משכורת מחברת'השילומים. אני רק שאלתי אותו. אני שמח שהוא מוצא צורך להכחיש זאת. זאת אמרת שגם הוא מבין כי קבלת כסף מן השילומים פוגעת בכ' בוודו של אדם."

● האשמה כאילו הקומוניסטים ואנשי סנה מקבלים כסף ממצמה זרה היא עצילה שפלה.

לא יפאנים. בזה נגמר האינטרמצו. אולם היו"ר הספיק בקושי לדפוק בפטישו, וכבר קם שאון מהמם באולם. מיקוניס דרש אפשרות להכריז הודעה אישית, צעק: "חוליגאנים!" סנה צעק, לעומת שפירא: "שקרן! גנב!" אנשי מפא"י צעקו לעומת שניהם: "בוגדים!" "עוכרי ישראל!"

בעלי TAPE RECORDER

אנו מעבירים את הקלטותיכם מהסרטים לתקליטים בלתי שבירים.

הקלטות על גבי תקליטים וסרטים לכל המטרות. מחלקה מיוחדת לתיקון

TAPE RECORDER

שרות ישראלית להקלטה רח' אידלסון 4 ת"א טל. 5195

מניעת ריח הזיעה

מובטחת עיי שימוש יום יומי ב'שופמן'ס סבון ופודרה לגוף DEODORANT המכילים את החומר החדש והמפליא HEXACHLOROPHENE לסינוק ריח הזיעה תוצרת 'עדיף' בעימ

הופיעה חוברת

כוכבי הספורט הישראלי

טובי הספורטאים המייצגים את ישראל בורה הבינלאומית

להשיג בכל הקניוסקים

אויבי הנוער

מחלות הסין סניעתן ורפויין מאת הד"ר זידמו

נפלא!

הרגשה נפלאה של רעננות ונקיון תלוה אותך עוד זמן רב אחר הרחצה בסבון "עדין".

"עדין" שופע קצף רך המעדן את עור פניך וידיך שומר על רעננותו ומשווה לו יופי טבעי וחן נעורים.

עדין

כשמו כן הוא!

מטרת "שמן היפה"

מחיר החת': 220 פר'

השפתון הכובש את העולם

NEW-YORK

נערת השער של העולם הזה זוכה בכתר מלכת יופי תשי"ד

אביבה פרלמן ידעה שהיא יפה עוד לפני שנבחרה כמלכת היופי של ישראל.

היופי היה מקצועה. חיוכה לא היה מאולץ, תנועה עצבנית של שרירי הפנים. יופיה, הזקוק למינימום של איפור

לא נעלם מעיני "העולם הזה" שם אותה פעמיים בשער, ככל או תה בשתי רפורטג'ות.

היא היתה היחידה שלא נתפסה לעצבנותה של הנערות בחדר החלי-בשה המחניק שבחירתן היוותה עבורן כמעט שאלת חיים ומוות.

בחן, להתנועע, ללכת בראש זקוף: בעצם, הן כולן דומות אחת לשניה, פנים נאים. אך למעט ראש ומחנה שיתר לבחור אותן לפי השיטה אך דידנינו. האחת מצטיינת ברגליה, השניה בעיניה, השלישית, בהופעתה. קשה לבחור!

איך להן מה לעשות?

המתח הלך וגבר ואתה העצבנות שהתבטאה בכאבי ראש כמעט אצל כל הבנות. "שיהיה כבר מחר!" ביקשה אורה בן חיים, תל-אביבית גבוהה ובעלת גוף מוצק, שנאנחה תחת עול שמלתה הכבודה, עליה הוציאה 170 לירות. אולם היה ברור שעוד לפני מחר היתה רוצה לחזות בתוצאות. למר רות עייפותה הגלויה.

מס. 10 הררה בספור שתספר לחברותיה אחרי המאורע החשוב לה עד כדי כך, שהציחיה לה לשכנע את מפקדיה בצבא להעניק לה חופש לאותו ערב, קבלה מיחידה מכרם איתולים.

אחד השוטרים שהופקרו לשמירת הסדר בימקרה של התפרצות נלהבת מדי, הציץ אל תוך חדר ההלבשה, אמר במשיכת כתף, תוך החלקת שפמו: "איך להן מן לעשות? אילו היתה לי אשה, לא הייתי נותן לה ל' השתתף."

חייכנהו חייכנהו

היחידה שלא לקחה חלק בהתרגשות הכללית היתה אביבה פרלמן שישבה בצד, רשמה משהו לתוך פנקסה הקטן. היא כותבת כנראה את נאום ההכתרה שלה, אמרה בדאגה אחת המשתתפות הפחות ימות מן השאר. מתוך הראי עקבה אחריה גם מלכה רוזנבלט, חברת לה בלונדית של חומה, שהשיבה בתחילה ל' שאלות העתונאים שהקיפו אותה: "לא, לא, לא, לא, לא אומר דבר עד שלא אדע שנבחרתי." כעבור כמה רגעים, נמלכה, סיפרה שהיתה משך עשר שנים חניכת השומר הצעיר, שלוש שנים בבית-אלפא, וכיום היא מורה בבית-ספר לילדים מפגרים.

בחוף החל הקהל להתעצבן. השעה היתה אחרי 11, ואחרי תצוגת אופנה והופעת לה קת לוס חרונוט מברצלונה. עוד מעט, עוד מעט.

"שמענה, בנות, מה שאני רוצה להגיד לכן", אמרה במרץ של רב-סמל לאה פלצ'ר. "אתן יודעות שאינכן יפות כשאינכן מחייך"

עמדו רוב הזמן על רגליהן או התרוצצו. מספרית אל הקיסמטיקאית, משם אל התו-פרת כדי לקחת את השמלה שנתפרה או נקנתה בסכומים שעברו את גבול משכר רתן החרשית. מס. 16 דרכה על שובל שמי לתה של מס. 19 כשהיא ממלמלת מילות התנצלות. מס. 19 סלחה, העיפה מבט שואל בראי שלפניה. אולם שלא כראי של האם החורגת של שלגיה לא יכול היה לענות לה אם היא היפה בבנות הארץ.

בקרן זווית, ישבה כנופיה, לילי הירש, בלונג' דית ננומשת שהיתה מיואשת לגמרי. "אני מתחרטת על כל העניין, אין לי לגמרי סיכויים, הן כולן יפות ממני. אינני יודעת מה אני עושה פה."

קצת שונה היתה דעתה של לאה פלצ'ר שהדריכה אותן משך עשרה ימים כיצד לחייך

צלילי גיטרה רכים התערבו בקולותיהן ה' נרגשים של 22 הנערות בחדר ההלבשה ה' קטן והמחניק של האמפיטאטרון הרמתגני. פאקיסו אספינוזה, הגיטריסט לוחט העיניים של שלישיית לוס חרונוט הספרדית שעמדה להופיע אותו ערב כאחד ממסמרי נשף בחי' רת מלכת היופי, היה אדיש לחלוטין לנעשה סביבו, התעמק בפרטיה על כלי המיתרים הרומנטי.

האווירה היתה כבדה ומחניקה. הנערות הש' חדלו לתפוס מקומות אסטרטגיים ליד המר' אות המועטות. הן הפקירו את ראשיהן ל' דיהן המנוסות, פחות או יותר של הספרות, שנתנו להן ליטוש אחרון. אגלי זיעה צנצנו על הפנים החכליליים מאיפור, שנעשה להן בשיטת הסרס הנע עוד לפני שהגיעו למקום. הן היו עייפות. החל משעה 9 בבוקר

שלא דרכו במקרים מטוג זה במחייאות כפיים טוערות ובחיו

הקהל

כות. ובכן חייכנה! אתן שומעות? חייכנה! למראה פניהן הנזופות של הנערות, הוסיפה בעדינות: "איך לכן מה לפחד. ראיתי את הקהל. הוא יאהב אתכן. הוא כמו אבא-אמא שלכן. אתן פוחדות מאבא-אמא?" הן אמרו שלא.

מחייאות ומשק כנפיים

מצעד היופי החל ביציאתן של כל המור' עמודות לבמה במרוחק של מטרים אשה מרעור' תה. הקהל שבא במטרה מוקדמת ללגלג ב' מקצת על כל ההצגה, חיכה להתפתחות ה' עניינים. הנערות, שזכרו את הוראתה ה' מאיימת של מדריכתן, חייכו, חייכו. אולם היה זה חיוך עייף, מוכני. לכל אחת היה נדמה כי חלומה הנכסף על נסיעה לאמריקה, שמי

הקפדנית

לא כל המועמדות שיהיה צריך להיות כאלו יצאה המועמדת זה עתה מתחת למכונת

אל תזוזי! הזהירה המאפדת הנטי פלצ'ר (חובשת משקפיים) כל אחת מן הנערות שעברו איפור אחרון ושסחי, אחר שלפני שכבו כולן בסלון שלה, עברו טיפול יסודי בפניהן.

המאפרת

שעות אחדות לפני-ן

הצברית

מלכה רוזנבלט, איבדה בסופו של הערב את הבסחון העצמי שהיה לה בתחילתו. היא היתה יריבתה הרצינית ביותר של המלכה.

אורה בן-חיים (ימין), מלכת תל-אביב, אחריה, מוניקה לונסקה, חיפה, סגנית שניה של מלכת היופי, רחל שאולזון, אביבה פאר (מס. 22) מלכת היופי, סגנית ראשונה מלכה רוזנבלט.

ההליכה

נגה הקהל בשקט, היה מרוצה בהחלט מן הבחירה של מלכת היופי, הביע זאת הסכמה. אביבה הקסימה, פרט לשופטים, גם את הקהל שבא לחזות בתחרות.

שייקה אופיר שלא הצטיין ביותר כקונפרנסייה בגלל שאלותיו הבנאליות תיקן את המעוות בבלט של תנועות הרמוניות אותן הראה עם כל סבוב קל והרמת יד... דומחית כתנועות היניות היתה גם אביבה פאר (פרלמן) מלכת היופי של ישראל לשנת תשי"ד.

הקונפרנסייה

יושבים כאן, בהרחבת הדעת... נמצאות הי נערות, למטה, מתוחות... יופיין הטבעי אינו מספיק, חשובה השמלה וחשובה גם התס- רוקת... זוכרת אני ערב דומה... כאשר זב" חרתי הייתי מוכת חוששים... חברותי הצעיר- רות, ממשיכות שושלת המלכות..."

יופי של פאר

משום שהיא כמעט יסה, ומשום שהיא מ- שוררת סופרת מתרגמת נבחרה, כמלכת היר- מי של ירושלים סועה של-תורן, אשתו בת ה-24 של המבקר הספרותי חיים תורן, המח- זיקה בתואר מ. א. של האוניברסיטה, מפרס- מת את יצירותיה בגליונות, גיית והפועל הצעיר, תירגמה, לא מכבר את ספרו של רבינדראנת סאגורה צפורי נוד. על כל מקרה שלא יבוא, רשמה על גבי מניפתה שיר שלם של סאגורה, שאת ההודמנות להקריאו, הח- מיצה.

תל-אביב נתנה את תרומת היופי שלה לעיר- לם בדמותה של אורה בן-חיים, נושאת השמ- לה של 170 הלירות, ואת חיסה ייצגה מוניקה לונסקה, 18, שחרחרת תמירה, אסיסטנטית לרוסא שינייים.

הקהל עקב כמעט בסאדיום אחרי ההתמוד- דות הסופית, שנערכה בעיקר בין אביבה פרלמן, הדוגמנית החמודה בת ה-19 וסעי- מיים נערת השער של העולם הזה (849), שחיוכה היה אמיתי ושובה, לקח הו- פעולתה המרובות בתצוגות אופנה, ובין מל- כה רוזנבלט, שהיתה הניגוד הגמור לאביבה. היא נבחרה כסגנית הראשונה, וחיוכה הסו- פי היה מעוה בגלל הדמעות שתנקו את גרו- נה ועירפלו את עיניה הכחולות.

סגנית שניה נבחרה רחל שאולזון, 22, מאזכרה בהסתדרות המורים, שבאה, כב- יכול, לתחרות, רק בהשפעת ולמען בעלה (זה היה בערך התרוץ של כולן. כאילו מיש- הו גרר אותן בשערותיהן לתחרות, או שלח את תמונותיהן מבלי ידיעתן).

לקול מחיאות הכפיים המסכימות של הי- קהל, נבחרה אביבה, שבקבלה במקום את השם העברי פאר, כמלכת היופי של ישראל, קיבלה בשקט את הכתר מידה של מיכל הרי- אל.

השופטים, מרוצים מעצמם ומבחירתם, נש- ארו אחרי שהתפור הקהל, מחוסי תחבורה, נכנסו ישר למכונית-אסירים של המשטרה, שחיכתה במקום על כל צרה שלא באה, נסי- עו לכיתם.

יפות, חברה גבוהה, או אפילו חתן - עומד להיות מוכרע ברגע זה.

קיד הקונפרנסייה שמש שייקה אופיר, בתחילה נרגש, משום מה, לא פחות צערות, שיצאו שוב, אחת אחת אל ה- פון, רואיינו עלידו בשאלות שונות. ט לכמה בודדות, היו כמעט כולן הע- קופי אחת מרעותה. כולן אהבו אמנות ט, שאפו לייצג ביופין את הארץ. הל, שהתנהג בטקס יחסי, שמע את משק השלמים (התזמורת נגנה לפקודה תמיד

ל הראל, מלכת היופי בדימוס (1952), להכתיר את הנוכחית כיבדה את הצור- בדיקלום נאום ארוך, בצורה שהזכירה ת סיפור בפנית הילד : "שעה שאנו

פירו על הליטוש האחרון של התלתל ע במידה המתאימה, לא מדוייק מדי, ביש (זאת עשתה לפני שעות מספר).

ואל, נפלה ממדרגות הבמה והסילה את
הלדה.

כאות מחאה לא שבו השחקנים לבמה
משך שעה. האל הכחיש כי הכה את
לוי ותחנת מגן דויד אדום אישרה כי לוי
התעלפה שעה שהתלוננה לפני חאל על אי-
חור בתשלום שכרה.

עד היום מכחיש חאל נמרצות כי הכה
את לוי. טוען הוא: „אם זה נכון, מדוע
לא תבעה אותי לבית-המשפט? ואם לא
היא, לפחות בעלה.“

וחאל שגה. בשבוע שעבר הגיש בעלה של
מרים, מרסל לוי, לשעבר איש מקהלת
דורהמי, משפט נגד גירגי חאל. האש
מותיו היו מוגדרות שלא כמצופה: הוא
הכע 120 לירות, שכר שטרם שולם.

חקלאות

האורז המתוק

זה זמן רב נעשו מאחת מחצרות
הרצליה נסיונות מעניינים. ברוך ציף
זיק, שהקדיש 29 משנות חייו לגידול
צמחים שונים, עמל בטפלו בגידול חדש:
אורז-האגמים, בעל העלים הצרים והארוכים,
שביצבץ מתוך קערה מלאה מי-ירוקת.

באורז-האגמים פגש צ'ינזיק עוד לפני
שנים מספר, בעת מחקריו בעולם-הצומח.
אורז זה נפוץ על חופי הנהרות של ספסאס
וקאנדה. האינדיאנים סוחטים את זרעיו
לקמח, אופים ממנו לחם לחוק להפליא.

מנהל יוסף בנמוויטש.
עניין בכנסת

הרגים מתנפלים עליו כעל מאכל תאוה.
אולם בדרך כלל הוא משמש לצורכי נוי.

שחת משובחת. צ'ינזיק תירגם את
הכנותיו של אורז-האגמים לשפת-הארץ.
הוא נזכר כי הקרפיונים השורצים ב-40
אלף הדונאמים של בריכות-הדגים היש-
ראליות מואכלים בעיקר בתורמוס. העולה
למדינה במטבע זר, בה בשעה שהם מעדי-
פים למלא את כרסם באורז-האגמים. נוסף
על כך הוברר לו שהעלה והגבעול של
אורז-האגמים נותנים שחת מסוג משובח.

השבוע, כאשר הגיעו צמחי הנסיון למליא
שגשוגם, גילה צ'ינזיק תגלית מפתיעה:
מחזור חייו של אורז-האגמים בישראל קצר
ב-50 יום מחזור חייו בן 130 הימים בארצות
הצפון ישנם איפוא סיכויים מצויינים לקצור
שניים או שלושה יבולי אורז בשנה.

הנסיון הצליח. אולם דרוש מאמץ גדול
כדי ליהנות ממסקנותיו. כל עוד לא יתענינו
מגדלי הדגים והבקר באורז האגמים, ישאר
הצמח המופלא כלוא בקערת המים בהרצליה.

* בכינוס שייד מואנים, על הבמה ליד
דויד ופונה בג'ורג'יון.

כיתותיהם.
בכל זאת לא היה זה קץ הפרשה: מפני
הבטיחה להעלות את העניין בכנסת, כמה
הורים התחילו מהרהרים בטיבו של החינוך
המקפיד על צבצ החולצות.

ים

קור מודרג

א/ק כנרת לא יכלה לנוע הסיבה
היתה רצינית: גושי קרח לחצו על דפנותיה.
הקור היה גדול, הצוות ידע כי בבסן האניה
מוגה חלק מהיצוא העיקרי של ישראל: פרי
הדר. הוא שמר עליו היטב, עד אשר הגיע
כעבור 20 יום לאודיסה, נמל הפריקה (העולם
הזה 856).

מוצעת שוק פרי הדר העריכה מאמץ גדול
זה העניקה לצחת כפרס סכום של 1000
לירות.

השבוע חולק הפרס לצחת: סיפונאי קיבל
10 לירות; רב מלחים — 15 לירות. הפרס

תלמידי הריאלי שהורחקו
חולצה לבנה + חולצה כחולה =

הוגדל ככל שעלתה הדרגה.

הימאים בדרגות הנמוכות תמהו על חלוקת
ההעניקה בצורה זו, במקום שוה בשוה. הם
זכרו שהקור שחזר לעצמותיהם, כמה חדשים
קודם לכן לא שאל לדרגותיהם.

דרכי אדם

היד החזקה

גיאורגי חאל, מנהל התיאטרון המוסיקאי
דורהמי בן שמונה החודשים, הילך חוזר
ושוב על הבמה, כשסיגריה בפיו, ועינו
על שערן הידי. החזרה עמדה להתחיל ב-
איחור. משהו או מישהו לא היה בסדר.

„אין מסורת בתיאטרון הישראלי לשח-
קנים אין רגש אחריות, הם מחוסרים כל
משמעות“ חזר ושינן לשחקניו כשפניו
מאדימות מכעס.

הם לא הבינו. עיניו הכחולות, הגדור
לות והעגולות של חאל ראו את הכל
בכל מקום. „אי אפשר היה להסתתר מפניו.
ככל שהתקרבה הצגת הבכורה עלתה המ-
תיחות באולם הגדול והאפל של קולנוע
רמה ברמת-גן, המשמש כאולמה של דו-
רהמי.“

„אי אפשר היה לעבוד באוירה כזאת“,
הזכירה אחת מנערות המקלה. „הזמרים
כמעט איבדו את קולם. הרקדניות שותקו.“

חאל עצמו היה בטוח כי רק יד חזקה
יכולה למנוע את התפוררותו של התיאטרון
הצעיר. אין זאת אומרת שהוא לא ניסה
להצליח באמצעים רבים יותר: „גיסיתי
לדבר אתם, להסביר כי אדם אחד יכול
להרוס, בקלות, את עבודתם של תריסר.
שום דבר לא עזר. הם לא הבינו לשון
רכה!“

היא לא תבעה. המתיחות הגיעה
לשיאה לפני ששה שבועות כשבאמצע הצ-
גת ויקטוריה וההוסאר שלה באולם אורה,
חיפה, פשטה שמועה בין חברי הלהקה כי
הברתם הרהר, מרים לוי, הוכתה על-ידי

נוער

על מי לסמוך?

פרשנים רבים ניתחו והביעו את דעותיהם
על כנוס הנוער בשיד-מואנים (העולם הזה
869). האדם שתלה בכינוס תקוות כה רבות,
נאם למענן משך שעה ומחצה בפני בני
נוער אישיים, דוד בן-גוריון, שתק. כך
לפחות היה נדמה עד סוף השבוע שעבר.

אך ביום השישי האחרון הקריא באוזני
חוג מצומצם של תלמידים מנהל בית-
הספר הריאלי בחיפה, יוסף בנמוויטש (ראה
להלן).

„לי עצמי לא היתה בעת הכנס הרגשה
של סיפוק מעצמי“, כתב בי. גיי. חשתי
שהדברים שחשבתי להגיד לא הולמים כנס
זה.“

לכן קיצץ, במקום, במספר דברים, הי-
סוף אחרים. אולם כשביקר לאחר הכנס
בנהלל, „פגשתי בנוער שאפשר לסמוך עליו.“

קציעה אפרתי: את מתחילה לת-
פוס כמעט יותר מקום ממני במדורי,
וכמעט כל תשומת הלב עוברת אליך,
דבר הגורם לי לבעור מקנאה. ובכן,
דן אשל, מתנגדך מס. 1, חוזר ב-
מכתב נוסף, אותו אני מביאה במ-
לואי:

„קציעה אפרתי:
אם הבינתי מתוך אותו גבב דב-
רים שמך, הרי זה דבר אחד, והוא
שאחד מהם חכם ומאחר שיתר ה-
דברים הגיעו ללא תוצאות את מי
חי, ראייה היא שלא אני הוא זה.
כי על כן, מסכימה את עב הגדרתי
לגבי מוסיקה וספרות וכנגד זאת
מוסיפה את ואומרת ש„יחי הרושם“.
תמהני מה רושם יעשו אנשים אלה
בחיבתם לסוג זה של ערכים? לער-
מת זאת יש כאלה המהענינים ב-
מוסיקה גבוהת רמה ובספרות רמת
ערך. כך שאין איש מהם שאינו
מקיים את הדברה האוסרת שקרים.“

באשר לדברךך האחרונים; אם
הבינתיים כראוי: יש דגים קטנים,
המסתתרים בשעת סכנה בדיו הדי-
נון. יש אנשים המנסים, לשם בלי-
מת התקפה להקים להם בצורי זכר-
כית מצויטטות של דברי חכמים. אך
על אנשים אלה להזהר מאכזבים.“

הוא מוסיף, שאת תשובתך, (אם
תהיה לך) תוכלי לשלוח לו לפי
הכתובת: דואר צבאי 310, צה"ל.
עליך לצרף גם את כתבתך.

הדבר יצער אותי מעט, כי לא
אוכל לעקוב אחרי הדואר בשני קר-
לות שלכם. אם יהיו למכתבים תוצ-
אות כלשהן, או תגיעו למסקנה אשר
תפת, אנא, ספרי לי — אני גוזעת
מסקרנות.

האופי: שקט ומתבודד

חיפאית עד גיל 26, בנובה בינוני,
היכולה להיות מעניינת במכתבים, תמצא
הקנות נמורה בבחור בן ה-26 בעל ה-
השכלה התיכונית. בעל עבר פלמי-חאי,
שלמרות זאת נשאר אופיו שקט ומת-
בודד (870/265).

טובים השמונה מן הארבעה

ארבעה נימוסים בניל 18-17, ה-
מכנים את עצמם בכינוי הכלידי שגור
עמה — ארבעת המוסקטרים, (870/266)
רוצים להוסיף עניין להיהם הצעירים ב-
התכתבות עם ארבע נערות, תלמידות
אף הן, בניל 16 לערך, שאתהינה עליות,
לא מנוביות, בעלות נטיה לאמנות, ו-
נמריות.

כולם יודעים...

כל המכירים של (870/267) יודעים ש-
יש לה חולשה להתכתבות אותה היא מו-
כנה לכתוב לעבר בחור עד גיל 26.
היא תוכל לענין אותו בספרות, מוסיקה
ותיאטרון. כל-אחד יד היא מוסיפה ש-
היא יודעת גם לרקוד.

רצינות אקדמאית

קולנוע, התבררות והתנדרות, אינם
שיא התרבות, לדעתו של אקדמאי רציני
כפלא שהוא מכנה את עצמו). דעה
זו היא מוכן לחלק עם נערה בניל
25-22 משיכילה וחובבת עבודה, שחתייה
דמית מהכרה כי אף הוא כזה (870/268).

הטיפסה אל הצדק

שתי תלמידינות צעירות, שמרוב הת-
רשנותן לכתוב כתביאשמה על הבחורים
הסלנוניים, שכחו לציין את גילן, מומינות
שני חברים שנילים המשותף לא יעלה על
39, לטוס אתן בטיפסה הראשונה אל
כוכב צדק (870/269). כדי שלא יהיה
משעמם בדרך עליהם להיות משכילים,
לדעת לשוחח על משהו נוסף לבנות ו-
ללונן. כיוון שהספינה חובבת מרואי מתל-
אביב, עליהם, איפוא, להיות בני הי-
מכובה.

ברודרג במלון

ברישול של איש העולם הגדול כותב
(870/270). שאינו אלא תלמיד נימנסיה
שהוא לא יתנגד לקבל מכתבים מנערה
נחמיה, תלמידת נימנסיה אף היא, בניל
17-15. „רצוי נערה סלנונית, אומר
האיש, עליה, נוסף על כך, לחבב סיטנים
אומנות, ספורט וטוילים, אשר לו, הוא
שחקן כדורגל. עליה להיות תושבת תל-
אביב, או תרמנין והמבינה, בנאותה צנו-
עה הוא מוסיף שהוא בלונדוני כחול
עיניים.“

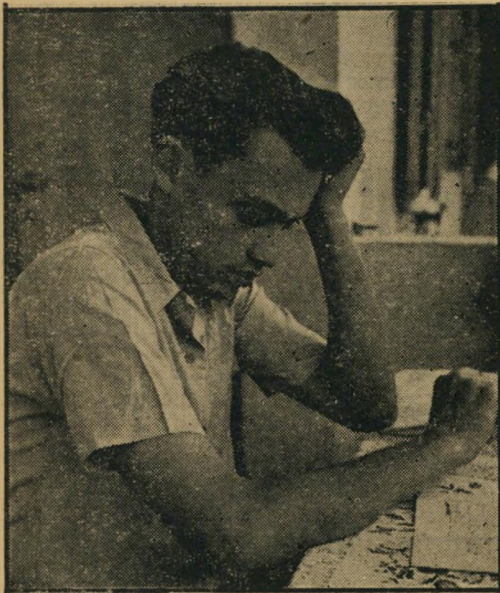
כשהסתגן המקהרה לעיתונות מהרו מנהלי
הריאלי הוררים, הגיעו עמהם לכלל הסכם.
החזירו, בראשית השבוע, את התלמידים ל-

פרשת החייל אמנון זכרונ

בשעות כאלה הפסיק את טיולו הנצחי בחדר, שכב במיטה וכתב, בין השאר — מכתבים. זכרונ נבדק מספר פעמים ביום, הרבה לשוחח עם הרופא איס, הסביר להם כיצד הוא מתמיד בצומו. הוא הפעיל את עקרונ של בודהא האומר כי אדם חייב לשלוט על עצמו.

הדוגמה הפאציפיסטית

אחרי חליפת מכתבים עם אישים רבים ואחרי 23 ימי צום נקרא זכרונ למשרד בית-החולים. שם הודיעו לו כי מפקד המחוז המתיק את גור דינו, הוציא אותו לחופשה של

זכרונ ביום ה-24 — יפרק את נשקו

חבר. הוא רק התעניין באידאולוגיות השונות שלהן. השקפותיו עברו לגלגלים שונים. משך זמן מה העריץ את ניציה המיליטריסט המובהק. אחר כך, כשסיים את המד"ק הששית, הגיע לכונעניות ולפני שנה וחצי הגיע, אחר מחשבות רבות, לפאציפיזם.

אכתב לרמטכ"ל

לפני 11 חודש הגיע תורו של זכרונ לגיוס. הוא התלבט מאד, נטש, לבסוף, בצעד עליו הוא מצטער. במקום לבקש דחייה, כדי שיוכל להמשיך ולברר לעצמו את השקפותיו, הוא התגייס. אך כשהגיע לקלט לא עבר את טקס ההשבעה. הוא נשלח ליחידה קרבית, החליט לכתוב לרמטכ"ל. במכתב ביקש להעבירו, בגלל השקפותיו, ליחידה לא-קרבית. זכרונ בחר בנח"ל.

הוא נשלח ליחידה לתפקיד חדש, במרפאה. או הגיע זכרונ גם למסקנה נוספת: כפאציפיסט אמיתי אסור עליו לשרת בכל מוסד צבאי שהוא, כולל חיל רפואה. כי זכרונ שלל את עצם קיומו של המוסד ששמו צבא.

המשפט הראשון

זכרונ עזב את המחנה שלו לשלושה ימים, חיפש את הפאציפיסטים. הוא נזכר במשפט נגד בניו של עורך-הדין מרדיכ שטיין, שסרבו לשרת בצבא. הוא התקשר עמו והוצג לפני פאציפיסטים אחרים. זכרונ מסר להם את החוברת בה פרסם את עיקרי רעיונותיו.

זכרונ ביקש להביא את עניינו לפני הציבור. לזכות, באם אפשר, בתמיכתו.

כשחזר למחנה, הואשם סרבן המלחמה בשתי האשמות: (א) אי-ציות לפקודה (על שסרב לשאת נשק); (ב) נפקדות. כשהובא למשפט סרב להשפט לפני מפקדו, דרש להיות נובא לפני בית-דין צבאי גבוה יותר.

אחר שביתת רעב של יומיים, הובא לפני מפקדו, נשפט ל-21 יום מאסר, שכמה מהם בילה, בבדיקות, בבית החולים לחולי-רוח בעכו.

הצום הגדול

כששוחרר ממאסרו הגיע תור משפט צבאי נוסף. זכרונ מתח בצום וכעבור חמישה ימים הובא לפני בית-דין צבאי (העולם הזה 865).

במשפט ניסה להסביר כי הוא אינו הנאשם, כי אם המאשימים. אב בית-הדין הפסיק אותו באמצע.

זכרונ נשפט לשבעה חודשי מאסר.

בדרך לבית-הסוהר נפל ונפגע בברכו התולה (במניסקוס). הוא הועבר לבית-חולים. בו היה, בתחילה, עם שאר החולים, לאחר מכן, בחדר מיוחד תחת שמירתם של שני חיילים.

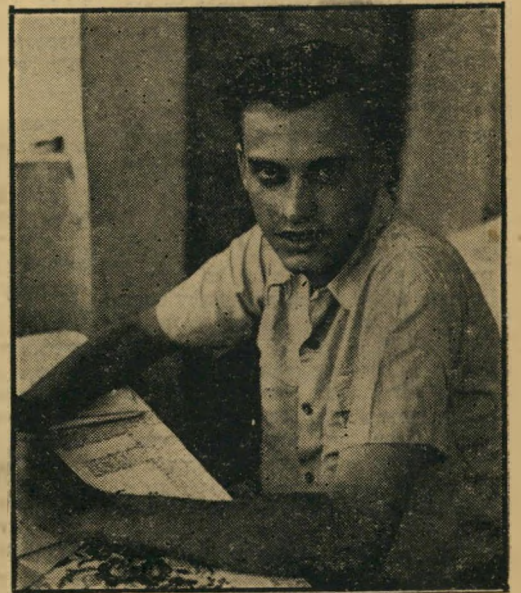
זכרונ המשיך בצומו. משך ימי הצום הראשונים הרשה לעצמו לשותות מים. ביום ה-11 לצום התחיל לשותות תה עם סוכר, כי כבדו פסק לפעול. ביום ה-16 קיבל גלולות ויטמין "י" אחר שפצעים הופיעו על לשונו.

עקרו בודהא

הצום היה, לפעמים, קשה. היו בו מספר נקודות משר, בייחוד בימים הראשונים. כשהגיע ליום ה-11 גילה זכרונ כי השעות הקשות במיוחד הן בין שתיים לחמש, בהן הרגיש שחרחרת והתקפת רעב.

כשיצא אמנון זכרונ מבית-החולים הצבאי, אחר 23 ימות צום, לבוש מכנסי האקי קצרים וחולצה כהירה, חיכו לו הוריו, הובילו אותו כמוניות לביתם בתל-אביב.

גבוה וריזה, אחר שאיבד 18 קילוגרם (מ' 82 ל' 64), נראה זכרונ מנפח להתגבר על טייפותו, מנגה ערנית בשיחה עם עשרות האורחים והסקרנים שבאו ל-

זכרונ ביום ה-23 — כל יצור אנושי

בקרו בכית הוריו

ענינו הכחוזות והנוצצות שקעו עמוק בהוריהן, אך דיבורו שטף בקלות, אם כי ביום הראשון אחר הצום היה יכול לבדוע רק כוס מיץ תפוזים וכמה גלולות ויטמין בן. ביום המחרת כבר אכל דיסה, יצא לטייל ברחובות תל-אביב.

אמנון זכרונ לא היה מעולם תלמיד מצטיין בבית-הספר. פשוט לא היה לו זמן ללימודים. הוא ריכז בני נוער למע" ברות וריכז גם חוגים ספרותיים, בהם שימשו הרצאותיו. תקבועות נושאים לויכוח ממושך.

הוא הסתובב בכל תנועות הנוער הישראליות, מלבד בככבי. אם כי הוא בעל גוף אתלטי, כמעט כשל מרים משק" יות, לא התעניין בספורט. גם בתנועות הנוער לא היה

חודש. בחופשה יוכל זכרונ לשוב ולהרהר בהשקפת עולמו הרואה את המלחמה כסמל הפגיעה באדם, שאותו חושב זכרונ לציר כל התופעות החברתיות. זכרונ רוצה למנוע את המלחמות, לעורר את האדם, המסכים למלחמה, מקפאנו המחשבות. לשם כך הוא זקוק לדוגמה הנכונה, שתחזור להבנת האדם. אילו היתה ביום בהיר אחד קמה מדינה, שעומדים להת" קיפה, ומכריזה על פירוק נשקה וביטול צבאה היה מעשה זה מחולל מהפכה אנושית. ארצות העולם היו מחקות את אותה הארץ.

כל יצור אנושי, ויהיה זה הפרימיטיבי ביותר, היה מושפע ומגיב בפרוק נשק חרדי. את הייעוד לשמש דוגמה פאציפיסטית ואת ייעד זכרונ, כמובן, למדינת ישראל.

6. סוד; 7. כזה היה שופנהואר; 8. ידיד;
9. מה שהרבות נותנת כאישור; 11. קיבוץ;
13. בכל ביצה; 15. תכשיט יד וזרוע;
17. מה שחסר לבני ישראל ללבניהם; 18. גדר צבאית היא כזאת; 20. ככר קטנה; 23. בן בן הבן; 26. קיוסקאי תל-אביבי מפורסם בגונו; 27. הנאמנה בחיות; 28. כלי שייט קטן; 29. אותה כבש צה"ל מידי הלבנונים; 31. כזה הוא ויליאם סארוויין; 32. חמשה ספרי התנ"ך הראשונים; 34. רעב, בלשון התורה; 35. ככזה ייסר שלמה את העם; 37. המתחרה של אמה, מיסטר...; 39. זרכה עברה עליזה; 42. סופר לתלייה; 44. "כתם". וזהב אופירי; 45. שמה של אחת מיחידות צה"ל הראשונות; 47. מנועול הבטחון.

עשרה פרסי לפותרי תשבץ הצי-ענק

- דוד אפיריון, פתח תקוה, ת. ד. 44; משה אפרתי, ירושלים, ת. ד. 81; גרעון בן-משה, תל-אביב, המאספים 8; עובד גושן, עתלית; אמנון זידנפלד, נס-ציונה, שכונת-הפועלים; יוסף טובולבסקי, בית אלפא, מוסד חינוכי; יהודה רוזנשטראוך, תל-אביב, מגדלי 16; דבורה רומנוב, ירושלים, רמבן 19; אלוני שרשלים, טבריה, שכונ ב' 17; מתן תאומי, צה"ל.

			8	7	6	5	4	3	2	1
13					12		11		10	9
	18				17			16	15	14
						21			20	19
	24						23			22
								26		25
			28		27				30	29
			32			31				34
	37		36			35				33
					39					38
			43		42	41				40
							45		44	
				47		46				
										48

תשבץ 670

- מאונך:** 1. שר המשפטים; 5. עליו מנחים את הרגלים; 10. הממלכה הש" כנה; 12. נייע; 14. שם משפחה המעיד כי בעליו הוא כוהן; 16. נשק קדמון; 18. התובע הראשון במשפט קסטנר; 19. וינסטון צ'רצ'יל הוא כזה; 21. במלה אחת — עשרים אלף; 22. עליו ועל טעב אין להתחכח; 23. נכר הבן; 24. מספר הצדיקים הנעלמים; 25. בספר זה נפרד משה מבני ישראל; 27. צפור; 30. אדר משלושת גורמי הייצור; 31. החלק האלף; 33. "לך ... מאיצך ומולדתך"; 35. חמסין; 36. כפה ובבית ללא אשה; 38. קדוש לנוצרים; 39. הכינרת; 40. המטבע היפאני; 41. מרכז מסחר המט" בע הור בצפון אפריקה; 43. יללה; 44. בעל מקצוע ישראלי שנעלם בשנתים "ז" רוונת יותר ויותר; 46. כינויו של אלכסנדר החשמנאי; 48. בלעדיה אין קיום; 49. פאניקה, בעברית.

- מאונך:** 2. אות הנצחון במלחמת ה" עולם השיינה; 3. בעורחו מאירים מחוגי השעון בלילה; 4. בית החרב ורוח החתך;

לצייירים, מורים לציון, חובבי אמנות, ואלה החושבים את עצמם כאלה, היתה הודעה דמיונית, בשבוע שעבר, לחנות בבינת אגודת הציירים והסגלים בתל-אביב, בהסתייגות סרטיים אומנותיים שהובאו, הודות ליוזמת צעירי רים, מארצות שונות באמצעות הנציגות הירודת בארץ.

הסרטים, שכללו, בין השאר, יצירותיהם של וואטס, מאנה, וטולוז לוטק (תוצרת צרפת) ויט סטוביץ (פולין), רובנס (בלגיה) הג'י מור (אנגליה) וארכיטקטורה בתקופת ה' בארוק (איטליה), היו טובים, התעקבו אריות על פרטים מעניינים בתמונות, לשם השוואה (ידיים, עיניים), היוו שעור מאלף ב' תולדות האמנות.

מסטיבל זה ציין את פתיחת מועדון קולנוע בישראל, שמטרתו היא להראות, מאוחר יור, גם סרטים קלאסיים של האמנות השבירה, הקולנוע.

סרטים

24 שעות בחי' נסיכה

תוכנו של חופשה ברומא הוא רמו גלוי כמעט על חייה של הנסיכה מרגרט הבריטית, הליברלית מדי לפי המושגים של בית מלוכה.

אן (אורי הסבורן) היא נסיכה צעירה של מדינה בלתי מוגדרת הבאה לרומא בחברת פמלייתה. פרצופיהם של הבאים לראותה, ה' טכסים והחובות החברתיים למיניהם משמעים אותה מאד. היא בורחת מן הארמון ה' חוצה, נרדמת על ספסל ברחוב כתוצאה של זריקת הרגעה שקיבלה קודם לכן. עתונאי אמריקאי (גרנורי פק) רואה אותה, אוסף אותה לביתו מבלי לדעת על זהותה המלכרית.

הנסיכה המתעוררת בבית הור, מתידדת עם העתונאי, שהספיק לקרוא על בריחתה, להחליט לצלם אותה בלי ידיעתה, תמונות אכסלוסיביות במצבים שונים, דבר שהוא מבצע בחברת ידידו הצלם (אדי אלברט). ה' נסיכה שאינה חושדת בכנותיהם העתונאיות של בני לוייתה, נהנית מן החופש, קוצצת את שערותיה במספרה, מלקקת גלידה, וקובעת ראיון עם הספר במקום ריקודים, שנמגר ב' תגרת ידיים כשעליה מנצחת במרץ, אן.

באישיותה המקסימה ובמשחק מלבב שובה אורדי הסבורן את גרגורי פק, הגבוהה-שחור ונאה ואת הקהל. הם מתאהבים זו בזו, אולם שלא כבספורי אגדות, אין הנסיכה מקבלת את האיש שאהבה וחייה אתו באושר עד סוף ימיה, כי אם נפרדת ממנו אחרי שבילתה בחברתו את 24 השעות היפות ביותר בחייה. הם נפגשים שוב בתפקיד הרשמי של נסיכה במסיבת עתונאים, אחרי שהוא ויתר על 5000 הדולר שהי העלול לקבל בעד פירסום ה' תמונות והרפורטזיה.

בקצרה

יעוד הגורל — בין ניצוח אחד לשני על יצירות קלאסיות נגשל רוברטו בניני, ילד הפלא שגדל, בנסיון הרממטי לשכנע שראן מארה הוא באמת אביב, ושהוא באמת עצוב כשהלה שיכור.

אייסה בת הנהר — סיפורו המעובד והמתוקן של ג'וזף קונרד אודות ירדתו ה' מוסרית של אדם לבן באיים. בימיו חזק של קרול (האדם השלישי) ריד. צילומים נהדרים. טרבור החארה, רלף ריצ'רדסון, קרימה. ילדי הרחוב — כיצד הצליחו ילדי ה' שכונה במצבים נוסח חסמבה ואמיל והבל' שים לתפוס גנבים, תוך העלאת בעיית עיסוק הילד בשעות הפנאי שלו.

הזמנה לאושר — דורותי מקגווייר ה' צריכה למות בתחילת הסרט בגלל מחלה מיסתורית, לא עושה זאת, לעצמם כל הגועים דבר.

העולם הזה
מאת
שכר האימה
ילדי הרחוב

גואטמלה

הרהגוש היורק

התסריט הוכן על פי סיפור ידוע של או. הנרי, הממאי ג'ון פוסטר דאלס, השתמש בכל האפקטים הנושנים. חברת הפרי המאוחדת של בוסטון והאילה בטובה להשאל את אניתיה ושכירה. חילים אמיתיים השתתפו בתמונות המונויות.

זה יכול היה להיות סרט נהדר. אלא ש' הוא התחולל, השבוע, במציאות.

שגעון גדלות. הכל התחיל כשהנשיא יעקבו ארכנו חלה בשגעון הגדלות. לפתע היה נזמה לו שהוא השליט של מולדתו, גואטמלה. היתה זאת טעות מרה: שליטה של גואטמלה מזה דורות היא חברת הפרי האמריקאית האגדתית, בעלת רוב הקרקעות הטובים, ציים של אניות וגדודים של עובדים.

ארבנו, אדם הגוטה לשמאל, הקים ממשלה, כרת ברית עם הקומוניסטים, החליט להלאים את מטעי הפרי. משך כמה חדשים היה נזמה שיחולל את הנס ויסיר את התלות מארצות הברית, כפי שעשה זאת לפניו תואן פירון הארגנטיני. אולם גואטמלה הקטנה, שהיתה לפני 100 שנים המעצמה השלטת באמריקה הדרומית, שוב אינה אלא נקודה על המפה.

תחילה ניסו האמריקאים להזעיק את מדינות היבשת. הם נחלו אכזבה מרה: כשקם נציג גואטמלה, האדומה" בויעדה ותקף ב' חריפות את הצפון, קמו כל שאר הנציגים על רגליהם ומחאו כפיים. הרמו לדאלס: מ' דינות היבשת לא יסבלו עוד התערבות ה' "יאנקיזאמפריאליזם" בענייניהם הפנימיים.

פעות בלבי. מאז התקדם הכל בהת' אם לתכנית. האמריקאים ויינו את המדינות השכנות. ארכנו המיואש, שראה את הנולה, הזעיק נשק מפולין הקומוניסטית. צעד זה נתן את התירוץ הדרוש לאמריקאים להת' ריע נגד פלישה אדומה.

בשבוע שעבר עצרה אנית'מלחמה אמריקאית סנית'סוחר בלב ים, כדי לבדוק אם אינה נושאת נשק קומוניסטי לגואטמלה. רב החובל צחק כשנוכח לדעת כי טעה: היתה זאת אניה של חברת הפרי. הקפטן הפסיק מיד את החיפוש. לולא כן, היה מגלה, חס ושלום, מיטען של נשק.

השבוע פרצה המלחמה. קצין גואטמלאי משוחרר בעזרת מתנדבים, החליטו לשחרר את מולדתם מעול הקומוניזם. למען אלוהים, החופש ומינות חברת הפרי הרים את נס ה' מרד.

עד כאן היה הכל בלי אפתעות. היו לסרט כל הסיכויים לשעמם את הקהל. אלא שמאז נכתב התסריט המקורי עברו המשים שנה. בניגוד למשוער, עלולה לבוא הפתעה עוד לפני הסיף השמח.

כדור הארץ

הכטחה והגשמה

מסקדין עקרוני הוצא עליידי שופט בית'משפט המחוזי בניו-יורק מיילס מקדור נאלד: "הרי זה חוקי בהחלט שאדם המתחר אחר יצרה שיש ברצונו לשאתה לאשה יב' טיה יותר ממה שיש ביכולתו לקיים."

באוסטרליה חגג החודש את יום ה' לדתו ה'91 ג. ה. פ. ויתרס, האיש האחרון שנותר בחיים מבין אלה שהובאו לאוסטרליה באניות הפושעים מבריטניה. לאיפושע ב' עצמה, הובא ויתרס כתניוק בא'ק לורד דלהאוזי שהובילה לאוסטרליה 300 נידונים.

לעזרתם של פותרי תשבצים מושב' עיים יצא לאור בארצות-הברית מילון שה' מלים מסודרות בו, בסדר האלף-ביתי"ה הר' גיל, אך לפי האותיות האחרונות שלהן, במ' קום לפי הראשונות.

בדרכס של מגדלי הקמה בימים עב' רו הלכה היצאת ספרי הכיס האמריקאית גולד מייאל, ששרפה תשעה מיליון ספרים חדשים כדי לחסוך את דמי אחסנתם, לאחר שקצב המכירה ירד.

* איש אינו יודע את פרוש השם במדויק, לפי סברה אחת זהו שם אינדיאני עתיק, ש' פירושו: "הרהגוש היורק מים". ** שמחה גדול פי שש משטח ישראל; מספר אוכלוסייה, בעיקרם אינדיאנים, כפול.

שאלו לדני בן ה'18 (מסמאל), הוא תלמיד המחלקה השישית הריאלית של בית-הספר התיכון גאולה, תל-אביב. כשהתכונן ב' שבוע שעבר לבחינת הבגרות ב' ספרות, לא הפסיק מהרגלו זה חצי שנה, וקנה, כשיצא בבוקר יום הרביעי מבית הוריו בלוד, את העוטם הזה. הוא לא התפעל במיוחד כשגילה כי הוא זכה ב' פרס הראשון של תחרות הפרי' סים, נסיעה לאירופה וחזרה.

כי שאלו, שנולד ביוגוסלביה, גדל בהונגריה והתחנך בשוויץ, כבר נסע מעמים מספר בין ישר' אל לאירופה. בפעם האחרונה, בקיץ שעבר, עם טיול תלמידי ה'טביעיות והשמיות.

מלבד זה שאלו הוא, כמובן, בר-מזל. לפני כשנה זכה בפרס של מערכת כלי שולחן בזהות את העבירות של תחרות מטעם משטרת התנועה, קודם לכן ריהט לעצמו ספרייה קטנה מפרסי ספרים של עיתונים שונים. בין השאר זכה גם בונג כרטיסי תיאטרון, כשהצליח לפתור את אחד מחידוני תכנית הרדיו בימות רדיו.

זוכי תחרות הפרסים

פרס ראשון: נסיעה לאירופה וחזרה

שאלו לדני, לוד, רח' ר' מס. 2.

פרסים 2 - 5

מנויים שנתיים על "העולם הזה"

(החל מראשון יולי 1954)

רות הלנדר, תל-אביב, פינסקר 66; יוסף נרשני, תל-אביב, ישראלים 20; תמר שכנוב, יפו, נבעת ע"יה, רח' 149/60; זורה זילבר, נס-ציונה, רח' וייצמן.

פרסים 6 - 10

מנויים חצי שנתיים על "העולם הזה"

(החל מראשון יולי 1954)

יוסף נרשני, נבעת רמ"ם, וייצמן 46; חיים בילנר, רמת-גן, ביאליק 90; יעקב צינר, רעננה, רח' אחיהו; מרדכי אבני, תל-אביב, הרסה 13; יעקב העברי, רמת-גן, שילה 7.

פרסים 11 - 60

תקליטים של חברת "הד-ארצי"

(במינהלת העולם הזה כל יום בין השעות 10-12 ו-4-5).

ש. נמר, נבעת"ם, רח' מודיעין 176; יוסף דיאמנט, רמת-גן, רח' אסף 23; משה אלנט, ירושלים, רח' המכיס, בית איזון; מרדכי שטנר, יפו, מחנה אריאל, בית "ח"; זכריה וילקין, יפו, רח' 68 מס. 14; נסים פרחי, תל-נבורים ליד בני-ברק, השכון העממי חלקה שניה, כניסה א'; שמעון ארקין, ראשון לציון, אזור התעשייה; משה ארוטי, נבעת"ם, רח' שניקין 90; דב ליפשיץ, מסדה, דאר נע עמק הירדן; אורה וינשטוק, תל-אביב, צילנב 26; שימאל ניפסמן, כפר-איתא; צביה סטרובלביץ, תל-אביב, מאנה 21; יאב פורקש, חולון, רח' וייצמן 32; מנחם הייט, כפר אתא, שכון עמידר 76/4; משה כהן, תל-אביב, יבנה 1; ברכיה אהובי, החובות, רח' הרצל 142; הרי פרידמן, תל-אביב, ת.ד. 302; ז'אה קוט, חולון, הנוטרים 5; יוטת מילר, חיפה, רח' הרצל 50; שושנה לויתן, דואר כפר סריק, בקיץ השומר העליון; יצחק כספית, תל-אביב, שכון צבא קבע אבו כביר בית 524; יהודית מילר, כרית סרובטני ע"י כפר אתא, בית 25; יחזקאל מאירי (קוצניקוביץ) חדרה, "חוב הרברט סמואל"; ליבסקינד חנה, החובות, וייצמן 61; מאיר פנינה, טבריה, אצל "סקר"; רוד פיינס, חיפה, ת.ד. 10; צביה מובשוביץ, פתח-תקופה, שכונת נוה עוז, יעקב משה ט' 27337 ד.צ. 201 צ.ה.ל.; א. ספר, תל-אביב, יורני אליוט 12; רבניוביץ, תל-אביב, שררות חז' 17; נכריאק סרובטני חדרה; אברהם וינשטוק, בני-ברק, עבודה 24; יעקב זלכא, טבריה, משרד, "שלב"; אינו. י. פרמינגר, חיפה, יוסף 7; צדוק טרינר, חולתא, דאר נע גליל עליון; אברהם סרובטי, תל-אביב, עקיבא אינר 15; לאומה שמש, נתניה, רח' החלוצים 21; אליעזר לואין, ירושלים נבעת שאול, בית שלום לוי; עדר לב, ירושלים, תלפיות, עין נדי 43; צבי דורון, טבעון, הצפרנים 119; מ. א. ת.ד. 2828 תל-אביב; ה. פדר, תל-אביב, עין הרוז 5; ע. ב. ירושלים, ת.ד. 1348; חיים וילדמה, תל-אביב, יד אליהו, מרגולין 3; אשר ברנמן, נתשון דאר נע, הרי יהודה; יהודית איטיסרין, חיפה, כרדור, צריף 11; רביכמל יצחק קליין ד.צ. 102, צ.ה.ל.; עמוס קשיפוב, רמת-גן, ביאליק 45; רוד כרציון, קרית נהום 392; אריה וינרב, תל-אביב, נירני אליוט 7.

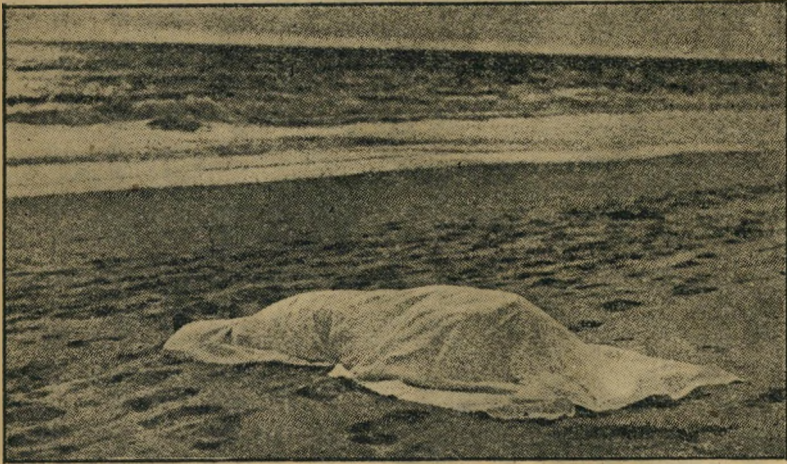
פרסים 61 - 100

כרטיסי תיאטרון זוגיים

(יחולקו במינהלת העולם הזה החל מהראשון יולי 1954)

ב. שבילת, תל-אביב, ביהודה 3; אברהם שלום, תל-יב, נירני אליוט 9; נתום רינת, תל-אביב, אלנבי 96; רות דוידוביץ, תל-אביב, שדרות רוטשילד 136; כתיה ברטנובסקי, רמת-גן, וילחם 43; אכנה, וקרט, ירושלים, נחלת ציון בית עבאדי; צפורה בלום, החובות, מנוחה ונחלה 45; אביחי יהודית, תל-אביב, אבו כביר, שכון'סלע בית 1; ברוך אלטשוולר, כפר סבא, שכון ותיקים 13; משה קרפף, חיפה, קרית שמואל, הנציב 6; דוד מרזי, תל-אביב, ארבע ארבות 19; בנימין רום, קבוצת אלונים, דאר אלונים; ברוך מנו, משק מזכית, דאר נע, הנליל העליון; עמוס קרשפוס, רמת-גן, הרצל 68; זאב נולדשטיין, חדרה, שכונת האוצר; שלמה אמון, נתניה, ביהודה 13; זאב אלבן, החובות ת.ד. 144; אילנה נלפרין, תל-אביב, יוניוני 56; רחל אלברט, חיפה, קרית מוצקין, קק"ל 7; משה רונטנברג, נבעת"ם, שכון עובדי-הירת ההשמל, נוש 10 בית מס. 14; אליהו וסקברנ, תל-אביב, עין חרוד 4; יצחק שפרנס להנשמה, ירושלים, ת.ד. 380; צפורה הין, הרצליה, נוה עמל 556; שלמה בורנשטיין, תל-אביב, אבו כביר 188; אמנון אלנצוני, מפרץ-חיפה, שכון עירוני בית 20; א. קרסו תל-אביב, בנכנישתי 3; משה חנוכה, ירושלים, נחלת ציון רחוב עין נדי, בית הנה נרומי; משה קהן, ירושלים, שערי סדר, רמב"ם 7; מנחם ככבי, חיפה, קרית ביאליק, נפן 27; יוסף אשכנזי, נבעת"ם, שניקין 47; רות אריאל, תל-נביר, רחוב 815; שמחה קיטנר, חדרה, מערכת פרנס צריף 12; פרומה פויכמן, נתניה, ראשון לציון 13; צ. שושני, ירושלים, המושבה הנרמנית 51/11; יוסף סוסנקין, תל-אביב, שלמה מולכי 5; משה הרטמן, נחל ראובן, ת.ד. חדרה 37; חדרה; שמוען רבו, חיפה, קרית ים כ', צ"ה"ל 14; אסתר כץ, נס-ציונה; דני קוצנינסקי, תל-אביב, פוקולוב 88; דרור שדה, חיפה, נאולה 26.

תעלומת הגופה בשפת הים

גופת מונטאזי בשפת הים בקפוקטה
זיהום ברגל או מסיבת הוללים?

היה זה האיש שבמסיבותיו השתתפו מנהיגי המפלגה הדמוקרטית הנוצרית ותנועת הפעולה הקאטולית.

השיא התיאטרוני השני היתה צוואתה של קאליו שחששה לחייה. אחר חיפוש משטרתי נרחב נתגלתה הצוואה והובאה לבית המשפט. בצוואה האשימה קאליו את מונטנייה כי הוא ראש כנופיית מברחים סמים משכרים ואת בן שר החוק, טיציני, כשכירו האישי למעשי רצח. כשנתבעה לחזור על האשמותיה לפני בית המשפט עשתה זאת קאליו בשלוה ולא השאירה לנושא בית המשפט כל ברירה אלא להפסיק את המשפט ולפתוח בחקירה חדשה על מותה של מונטאזי.

מאבק על כסאות

פרשה מכוערת כשערוריות מונטאזי היא הזדמנות מצויינת למסע השמצות וגילויי שחיתות. אך אין זה הכל. מאחורי הפרשה מסתתרים מניעים עמוקים הרבה יותר. קודם כל מארים באור מעניין קבוצות מדינאים ופקידים באיטליה. דו"חות סודיים סבורים כי מונטנייה איננה תופעה בודדה. לכל היותר היה לו תפקיד מודע. הוטל עליו להסביר לדמוקרטים נוצרים חשובים ולנכבדי הותיקן כי יהיה זה לא נכון מצידם לקיים פילגשים או לבקר בבתי בושת רגי' לים מחשש של פרסום או סחיטה. יש להניח כי מונטנייה סיפק מקור שעשועים אחר, מרוחק מעיניים ברגלות.

נשארה השאלה הגדולה: מדוע לא הצליח המגננון לקבור את פרשת מונטאזי בשקט, כפי שעשה, בהצלחה רבה, פעמים רבות, עם שערוריות אחרות. התשובה היא אגונה מאריה קאליו. היתה זאת היא שגילתה את הפרשה למוטו ושגרמה לעריכת הדו"ח של הקרביניירי. היא לא נבהלה מהאיומים האכזריים ביותר של צדדים מעוניינים לקבור אותה תחת החוק האורזי והפיליגם גם יחד אם לא תוכיח כל מלה באשמותיה. כי אגונה מאריה קאליו אינה סתם פילגש לשעבר המתנקמת במאבה שעוב אותה לגששה. מהיום בו נפגשה עם האב דאלוליו נראה שהיא סועלת לפי הוראות הישועיב. התמדתה בסיפורה, הפיתוח ההגיוני של טענותיה, הופעתה השקטה והבטוחה מצביעים על כך כי האחזה פקוחת העין והפיקחת של חברת ישו עומדת מאחוריה. ולמען השועים חשובה רק עמדתה של הכנסייה. זה זמן מה שהם עוקבים בדאגה אחר הנוק הנגרם לשמה הטוב של הכנסייה על ידי מגיפת השחיתות שהתפשטה בותיקן ושהגיעה אפילו עד למדרגות כס האפיפיור. הישועים מנהלים מערכה סודית בתוך הותיקן והם לא יחסכו להקריב אישים רמי' מעלה כדי לזכות ביתרון לעצמם.

פרשת מונטאזי אינה משפט על החיים הציבוריים האיטלקיים בלבד. היא שלב חשוב במאבק הסודי המכין את הכנסייה לסיבוב הסופי עם הקומוניסטים. במאבק זה קיימת, ללא ספק, מטרה נוספת. אם יתפנו הן כדי מאבק, מקומות קרובים לאפיפיור עצמו, הרי יהיו לישועים הסיכויים הטובים ביותר לזכותבם ובהשפעה הבאה עמהם.

לאימלובשת ומדוע נמצאה גופתה של מונטאזי בקפוקטה.

עדה ראשית קאליו

אחד ממקורות האינפורמציה העיקריים של מוטו היתה אגונה מאריה קאליו. נערה יפהפיה בת 24, שהיתה פילגשו של מונטנייה משך זמן רב. היתה זאת היא שסיפקה את השיאים התיאטרוניים במשפטו של מוטו. בתחילת 1953 כאשר מוטו החל עוקר על הסברו שלו לפרשת מונטאזי גילתה קאליו את דרכיו המזרחיות ואת עושרו הרב של מאהבה והתנהגותה גרמה לה שחשוש לחייה. היא עשתה שני דברים: היא קיבלה את עצתו של מוטו וביקרה כומר ישועי מפורסם ברומא. האב דאלוליו, והיא כתבה צוואה.

לפי השמועה מסר האב את חשדותיה של קאליו לשר הפנים סאנפאני, המקורב לישועים. סאנפאני ציווה על המפקד הכללי של הקרביניירי לחקור באופן סודי (זאת אומרת — בלי ידיעתו של סאנפאני ומש"טרת הבטחון הציבורי) את עסקיו של מונטנייה.

הדו"ח של הקרביניירי הוקרא בבית המשפט בשעת משפטו של מוטו. בדו"ח תואר מונטנייה כבנם של הורים טיציניאניים עניים שהתעשר כרועה וזונת לחשובי הפשיסטים. מונטנייה היה סוכן הבולשת של מוסוליני וגם סוכן משטרה. משך המלחמה ניהל בית בושת מפואר לגרמנים ותחת הכיבוש האמריקאי נתמנה למשרת הכבוד של מושל מחוז. מונטנייה התעשר מספירות, מעסקי שוק שחור ומכירת קרקעות לא-קיימא.

אשמה של הפצת חדשות לא-נכונות ומגמתיות, העלולות לפגוע בשלום הציבור. האשמותיו של מוטו, כפי שהופיעו בכיבתו וכפי שפותחו, לאחר מכן, בשמועות ובעדויות במשפטו היו מפורטות ביותר.

טען מוטו: שפת הים בין אנציו לאוס' טייה שימשה חוף נחיתה לכנופיית מברחים סמים משכרים. אחד מראשי המברחים היה אגונה מונטנייה, שכונה את עצמו דוכס, ושהיה בעל חוילה ליד שפת הים בקפוקטה. למונטנייה היו חברים נכבדים, להם חילק מתנות יקרות וערך מסיבות מפוארות. בין חבריו היו אנשים כתומסו פאבונה, המפקח הכללי של משטרת הביחון, ספטר, מי שהיה שר הפנים וסגן נשיא המפלגה הדמוקרטית הנוצרית השלטת, אחיו האפיפיור, רופא האפיפיור, פיירו פיציני, בן שר החוק ורבים אחרים.

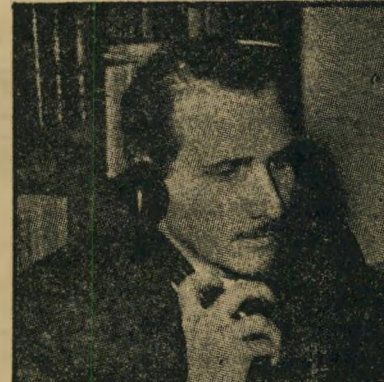
לאורחים מיוחדים ערך מונטנייה באחוזתו מסיבות הוללים בהן הוגשו סמים משכרים ומשקאות חריפים ובהן עסקו האורחים במשחקים מעניינים כרדיפה אחר נערות חצי-ערומות שהתחבאו מתחת לשיחים וילמה מונטאזי היתה אחת מנערותיה של מונטנייה. לפי סיפורו של מוטו היא

ההסבר של משטרת הבטחון היה כי וילמה מונטאזי סבלה מזיהום של סצע ברגלה. על מנת לרפא את הפצע היא ירדה בערב התשיעי לאפריל לחוף הים באוסטייה, רחצה את רגליה במים המלוחים. הגלים שטפוה והיא איבדה את ההכרה. הים נטל את הגופה ומשך יום המחרת נשאה אותה הגלים מרחק עשרים קילומטר לקפוקטה.

ראש מברחים מונטנייה

בלי פילגשים, בלי בתי בושת ו איבדה את הכרתה באחד הלילות אחר שימוש מופרז בסמים משכרים ובחששם כי היא עתידה למות הטילו אותה מונטנייה

מגדה שערורית מוטו

ופיציני לתוך הים. זה הסביר מדוע לא היתה גופתה חבולה או נפוחה. מדוע היתה

ייעית חוף, 35 קילומטר דרומית לאוס' טייה, עיר מולדתו של נירו, ששימשה ראש גשר לבנות הברית ב-1944.

משפט קסטנר-גריןולד הוכיח כי לא כל משפט על הוצאת דיבה מתפתח בכיוון לו מצפה פרקליט המדינה. באמיתיה זו נוכח גם פרקליט המדינה האיטלקי שתבע למשפט עורך שבועון שניטה להטיר את הלוט מתעלומת רצח שבוצע לפני 14 חודש. השערוריה סובבה על מותה המסתורי של נערה רומאית יפהפיה, וילמה מונטאזי, שגופתה הלבושה למחצה נמצאה ב-11 קילומטר דרומית מחוף הרחצה של רומא, אוסטייה. בנוסף לא ניכר כל סימני אלימות. הרופא המקומי שנקרא על ידי קרביניירי, קבע כי המחלת בא כתוצאה של טביעה. פרקליט המחוז של רומא העביר את התיק מדי הקרביניירי ומסרו למשטרת הבטחון הציבורי. גם רופא המשטרה סבר כי מונטאזי מצאה את מותה בטביעה. משך הקיץ סיפקה משטרת הבטחון הסבר של מות מקרי שנתקבל על דעת חוקר מקרי המחלה, שציווה לסגור את התיק.

נעליים. חצאית ובידיות

כדי שהסבר זה יתקבל על הדעת היה צריך להיות למונטאזי והום בפצע הרגל שנעלם לפני שהרופא של קפוקטה ראה את גופתה. היא גם היתה צריכה לבחור, ברי שהסבר יתאמת, במסע שלושים קילומטרים ברכבת (המרחק מרומא לאוסטייה) כדי לרחוץ את רגליה בים בערב אביב קר. מלבד זאת גם היתה וילמה מונטאזי צריכה להיות בחורה, שכאשר היא רוחצת את רגליה במי הים היא בסירה גוסף לנועליה, גם את חצאיתה ואת בידיותיה.

משקאות ונערות ערומות

העיתונאים האיטלקיים ידעו על אי התאמת מות אלה. אך הם לא התחשבו בכך עד כמה לא התקבל הסבר זה על הדעת. הם שתקו. לא שתק — סילבאנו מוטו, עיתונאי ניאורטיסטי שחיפש פרסומת לשבועונו החדש אטואליטה (החדשות השועי). הוא החליט לחקור פרשה זאת לא רק מפני שהיתה חשובה למדי, אלא גם מפני שנתנה אפשרות נוחה לתקוף את פרקליט המחוז של רומא, סאבריו פולטו, לו טרם סלחה הפשטים את חלקו במאסר מוסוליני. כתבתו של מוטו, שפורסמה באוקטובר 1953, הביאה אותו לפני המשפט ב-

קרבת רצח מונטאזי

בשבועון חדש: צוואה סודית

הקרביניירי הם שוטרי המשטרה הרגילה, בניגוד למשטרת הבטחון הציבורי שהוקמה במיוחד למלחמה נגד הקומוניסטיים, ושנואה על האיטלקים בגלל שיטותיה הלימויות.

750 דקות ראשונות

מאת 'הודה גבאי' שליח 'העולם הזה' לתחרות

ארבעה איצטדיונים, בעלי מגרשי דשא תוצאות שאר שלושת המשחקים במחצית הראשונה, והמשך להודיע לקהל את המאזנים מרי כל עשר דקות. "אורוגוואי — צ'כוסלובקיה 0:0". לחש עבר ביציעים. כמעט כולם שלמו 5 פרנקים ושלתו את הימוריהם שנתנו לאורוגוואיים, אלופי העולם, נצחון בטוח; עתה היו הם במצב רוח מדוכא. "אורוגוואי — צ'כוסלובקיה 0:1" מחיאות כפיים. הכל לפי התכנית. "היגוסלבים מובילים בשער אחד נגד הצרפתים!" הכריז הקריין.

עם כל התעניינותו של הקהל במשחק היתה התעניינותו מוסבת לתוצאות שאר המשחקים. 100 אלף הפרנקים שהובטחו לנוכח בנחשון התחרויות היו כנראה לא פחות חשובים מאשר המאבק שהתנהל על המגרש ושעבורו שילם הצופה 10 פרנקים.

תיאכון גרמני. 24 שעות לאחר מבן נסעתי לברן, בירת שווייצריה. כאשר הגעתי לשם ברכבת מהירה ונוחה היה נדמה שדרכתי על רחובות ברלין. אלפי גרמנים מילאו את העיר, ישבו בתי הקפה ווללו במסעדות, רובם באו ישר מגרמניה, לרובם היתה מטרה אחת: משחק הכדורגל גרמניה — תורכיה, באיצטד המרכזי הגדול בו יערך גם משחק הגמר ברביעי ליולי.

לכל אורך הכביש המוליך לאיצטד צעדו גברים בעלי כרס, תספורת קצרה, כובע עגלגל וסיגר בפה. כאשר נכנסו לשטח התיצונו של המגרש, הריקו מיד את כל הנקיקות השמנות ובקבוקי הבירה. הם השתרעו על הרשא שממול ואכלו שוב, הפעם את מה שהביאו עמם.

בתוך האיצטד היה זה ממש גיהנום. פלוגות של צעירים לבושים מכנסי קטיפה, חולצות ירוקות וכובעי קש לבנים נופפו בדגלים האדומים-צהובים-שחורים ותקעו בחצרות צורמות אונן. מיד ענו להם חבריהם בפנינות אחרות והרעש התריש ממש את האזניים, זה היה שעה תמימה לפני שריקת הפתיחה.

אכזבה תורכית. בשעה שש עלו תוך רעש מחריד הקבוצות למגרש ורק עשרות תורכים צעירים העזו להניף דגלונים ננסים של חצי-הסהר האדום. ההמנון התורכי נוגן, מישתו ליד החל ללות-את התזמורת ב"שירה. הגרמנים השיבו מיד מלחמה שעה: כשנוגן המנון המוכר, פתחו 20 אלף גרמנים בשרי אירה של: דויטשלאנד איבר אלס. היה נדמה שהתורכים הפסידו את המערכה עוד לפני שזו התחילה.

מטופחים להפליא, עמדו ביום ד' שעבר להוות את זירת הקרב הראשונה להתמודדות הגדולה על הבכורה העולמית בכדורגל. בציריך, בבאזל, בגינה ובלוזאן היה הכל מוכן לקראת שעת האפס 88' שתקנים עצמיים היו דרוכים לקרב הגדול.

ציריך, העיר הסולידית והשמרנית ביותר בשווייץ אירחה את הסקוטים והאוסטרים באיצטד ארטרוס. החשמליות המרזוזות והמהירות הביאו את 25 אלף הצופים בסדר מופתי אל שערי האיצטד הנאה וכבר בשעה 4, שעתיים לפני הפתיחה, התנופפו בין האלפים דגלים אוסטרים בידי חסידיהם הלבושים בגדים לאומיים בשלל צבעים.

כחול ולבן. שעות האטרנה הגדול, בעל המחוג האחד נח עדיין על נקודת האפס וציפה לשריקת הפתיחה. תאי השידור התימלאו בגברים מסורסים שהכינו את האוזניים וברקו בפעם האחרונה את יעילות הכשירים, ליד התא של הבי.בי.סי. ישב גם נחמיה בן אברהם, מאחורי השלטת ישראל. התכונן לשדר 15 דקות מהמשחק.

השעה היתה חמש דקות לשש כאשר יצאו 22 השחקנים בשתי שורות מתוך חודי הלבשה. תשואות רמות ליו אותם והם הסתדרו לפני הבמה הראשית כאשר השופט הבלגי וולטר פרנקן ושני שופטי הקו עומדים באמצע. הסקוטים נמוכי הקומה לבושי חולצות כחולות-כהות ומכנסיים לבנים, והאוסטרים לבישים באותם צבעים כדיוק, אך בחלוקה הפוכה — חולצות לבנות ומכנסיים כחולים.

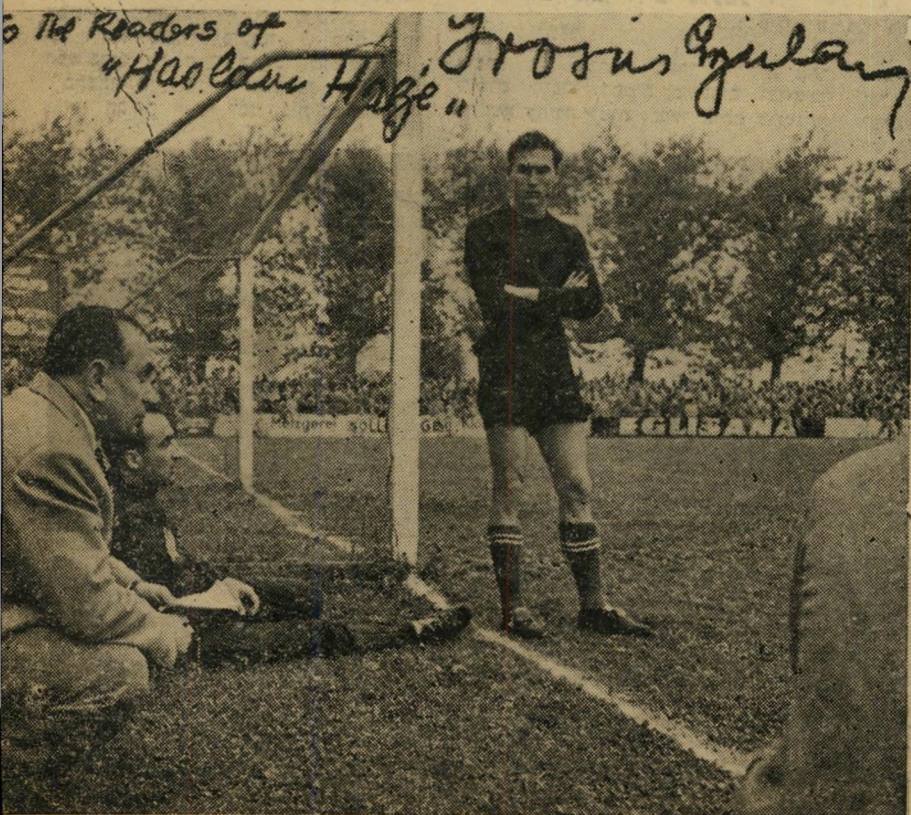
"קדימה אוסטריה!" פרצה הקריאה מפי האלפים. אך היו אלה דוקא הסקוטים שנטלו את היומה. משך 30 דקות לחצו ללא הרף אל הקיר את הקבוצה שרבים ניבאו לה סיום כובים גדולים בתחרויות.

לא נשעמם. האוירה היתה לוחטת. הפניעות הגופניות רבו והקהל שרק בוץ שופט ופוי לסקוטים, שלמעשה לא פגעו בצורה בלתי חוקית כיריביהם. הפסדם של הסקוטים בא כתוצאה משער יחיד, בדקה 32, שהקפיץ את חסידי אוסטריה כאיש אחד מהמושבים והניף את דגליהם משך 10 דקות תמימות. מאריק פרובסט, המקשר השמאלי ומבקייע השער, לא השאירו חבריו מאומה לאחר החיבוקים והנשיקות, ביחוד אלה שאו משורת ההגנה הכבדה.

10 דקות ההפסקה לא היו כלל משעממים כרגיל. שרות הידיעות הודיע ברמקול את

שדוש דקות מתוך 750: דוגמה קלסית לבליומת התקפה מבוצעת עליידי ההגנה היוגוסלבית (למעלה) שהצטיינה במשחק (0:1) נגד צרפת. דוגמה אחרת, קלסית לא פחות, היא ההתקפה שמבצע החיפז המרכזי של סקוטלנד (למטה) בשעת התקפה על שער אוסטריה, שלפניו הגנו שני המגנים האוסטרים (בחולצות לבנות). הצליחו לקיים את היתרון 1:0 עד לסוף. אותה שעה שמר על שער הונגריה, אחרי משחקימבחן נגד ינביזים השווייציים, דיולה גרושיץ בן 27' שיקזיש את תמונתו לקוראי העולם הזה (ראה שמאל, למטה).

מכבי פתח תקווה ציפה לקהל למשו יורר משוכח מאשר במשחק נגד מכבי תל אביב. מכבי פתח תקווה הידועה כקבוצה אשר נלחמת קשות במשחקים בינלאומיים, הציגה במחצית הראשונה משחק סכני ומשוכח.

הקבוצה האיטלקית, אשר נסתה לזליל ביריבתה, עלתה למגרש כשבהרכבה מספר שחקני מילואים, במהרה התברר למאמן לאציו שאין לזלול ביריב הישראלי.

אחר פתיחת מכבי פתח תקווה (אשר חזו קה על ידי שני שחקנים מהקבוצה האחות בנתניה) בשורת התקפות מסחררות הפתיע בדקה ה-23 החלוץ המרכזי של מכבי, אליעזר שפיגל, את הגנת הקבוצה האיטלקית וכבש בפריצת סולו את השער ה-1 האיטלקי.

שער זה הדהים את המאמן האיטלקי, שהכניס מיד למשחק את טובי שחקניו אשר ישבו בצד. מכבי שאב עידוד משערו ה-1 ראשון, המשיך בהתקפותיו, אך הפעם ללא הועיל.

כלי גזוז! במחצית השנייה התברר מיד לקהל כי את המלה האחרונה יאמרו האיטלקים. אחר לחץ כבד על שער המכבי הב-1 קיעו את שער מכבי פתח תקווה בדקה ה-47 של המשחק.

מכבי פתח תקווה, אשר במחצית הראשונה נלחמו כאריות סבלו במחצית השנייה מחוסר אויר. הכביר המגן ישראל בן דרור: "אמרתי לחברה שלא ישתו גזוז בהפסקה! לכן השתיה המופרות של השחקנים גרמה לכך שגעו על המגרש כמו צללים, והקבוצה האיטלקית עשתה כרצונה.

העיר עסקן הכדורגל הפתח תקווי בג' לייבטר: "העיקר שהפסדנו פחות (2:1) מאשר מכבי תל אביב (3:1)".

חוליה בשרשרת

במסגרת היובל החמישים של הפיא"א נערך מפעל עולמי של יום הכדורגל ה-100 בישראל נערכו בשבוע שעבר מש" חקים מוקדמים בהשתתפות כל קבוצות הנוער בארץ. בשבת האחרונה נערכו מש" חקי רבע וחצי הגמר אשר נסתיימו בשע" רוריה גדולה.

כאשר עמדו לעלות על המגרש ארבעת הקבוצות אשר נצחו במשחקים הקודמים (מכבי תל אביב, הפועל תל אביב, מכבי רחובות והפועל תל אביב) טענו נציגי הקבוצות המפסידות כי הקבוצות המנצחות שיתפו שחקנים אשר שחקו במשחקי ה-1 ליגה הראשונה. (למרות השתתפותם במש" חקים המוקדמים אשר בהם לא ערערו איש על השתתפות אותם השחקנים).

נציגי הקבוצות המנצחות לא קבלו את הטענה, הציעו להביא את הברור בפני ההתאחדות. שחקני הקבוצות המפסידות עמדו על תביעתם, מנעו בעד השחקנים לעלות על המגרש. המפעל לא הסתיים. היתה זו חוליה נוספת בשרשרת השע" רוריות של הספורט הישראלי. ההתאחדות הישראלית תתאמץ קשות עד שתצליח לחבר דו"ח לפיא"א על תוצאות המשחקים.

(*) האיגוד הבינלאומי לכדורגל.

האיטלקי בשער: לאציו רומא הראתה את יכולתה, לראשונה בארץ, באיצטד רמת גן, בו גברה על מכבי תל אביב 3:1. בתמונה: השוער האיטלקי די פוצ'י הודף לקרן כדור שנוגה על ידי המיצוני הישראלי של מכבי תל אביב.

כדורגל האשחק האיטלקי

עשרות חובבי הספורט הישראליים אשר ארוז את מזודותיהם וקו לחמם את הרו" שבים באיצטד שחיץ קבלו השבוע תחליף אחר לגמרי. הנסיעה לשחיץ בוטלה על ידי האוצר, המזודות רוקנו והמושבים באיצטד רמת גן חוממו על ידי שתי רכבות צו" פים ישראלים נלהבים.

כי הכדורגל האיטלקי היה בבחינת תע" מולה בארץ, לפתרונה חיכו בצפייה. שמו למדורת הצפייה הוסיפה התנהגות האיטלקים. חלק מקבוצת לאציו העדיף נסיעה מאיטליה לישראל בים על טיסה באויר.

11 השחקנים אשר הביעו את הסכמתם לטוס הפרו את הנוהג האיטלקי מאז אסין טורינו בשנת 1947 בו נהרגו בתאונת מטוס כל שחקני קבוצת טורינו שחזרה מסייר מוצלח בארצות אירופה.

עם בוא לאציו ארצה התברר מיד שלא כל כוכבי הקבוצה באו. עובדה זאת לא מנעה את הופעתם של שתי רכבות חובבי הכדורגל באיצטד. הם רצו לראות את האיטלקיים. הידועים לא כומרי אופרה, מוצלחים בלבד אלא גם ככדורגלנים מצ" טיינים.

לקצב הג'אז. בשעה שעניי כל העולם היו נשואות לשחיץ היו עיני חובבי הספורט הישראליים נשואות למגרש הכדורגל ברמת גן. שחקנים בראי גוף עלו למגרש ול" אהריהם עלו שחקני מכבי תל אביב כשכ" ידיהם זרי פרחים. פה קרה מקרה שהקהל הישראלי לא רגיל לו, במקום לזרוק את הפרחים לקהל, אספו אותם השחקנים האיטלקים לזר גדול, מסרו אותו למאמנם.

עם פתיחת המשחק התברר כי הקבוצה האיטלקית יודעת פרק בהלכות הכדורגל. בדקות הראשונות שלטו האיטלקים במגרש שליטה מוחלט ובדקה השלישית של ה-1 משחק הובקע שער מכבי לראשונה. מכבי פתח בשורת הסתערויות על השער האיטלקי. אולם ההגנה האיטלקית עומדת איתן. ביתניים נהגו הקהל מהסכניקה ומקצב ה-1 משחק המהיר של האיטלקיים.

עד מהרה התברר שהשד לא נורא כל כך, בכל זאת. מכבי הסתמך על שייע גלור שיוט התקפות אשר אחת מהן נשאה פרי בצורת שער, בדקה ה-23.

שער זה המריץ את מכבי תל אביב, ש" נעזר לא רק על ידי הקהל, אלא גם על ידי חוצוצרן שניגן מנגינות ג'אז בכדי ל" המריץ ולהרקיז את שחקני מכבי. בספינה השנייה ירבה קבוצה קטנה של מלחים איטלקים שהמריצה את השחקנים האיטלקים על ידי הנפת דגל איטלקי. הקבוצה האיטלקית לא היתה זקוקה להמרצה מיוחדת, היא יזמה את מרבית ההתקפות.

עם התחלת המחצית השנייה חלו חילופים בהרכב הקבוצה האיטלקית ועשרים דקות לפני גמר המשחק, כאשר הקהל הרב החל לנוע לעבר היציאות הובקע שער מכבי בשלישית. אחר שער זה ירד מתח המשחק והתוצאה נשארה 3:1 לטובת לאציו רומא.

שער אחד פחות

במשחקה השני של לאציו רומא, נגד

„אזורים שאני משחק טוב!“

שיחה עם פאראנץ פושקאש, ראש נבחרת הונגריה

הראיון עם הכדורגלן הצעיר (27) והמהולל ניתן לכתבו המיוחד של העולם הזה - בשחיץ, יהודה גבאי, במלון קרונה - בעיר סולוטורן, נפת ציריך.

מבקר הרכבת אמר זו הפעם העשרת אל" פים מרטי (בצרפתית חודה), השוען הראה על השעה 15.41. הרכבת החשמלית המהירה החלה לנוע בדיוק במועד שנקבע על הלוח. מטרתו הראשונה לאחר שהגעתי לציריך, ל" כסוי משחקי הגמר של הגביע העולמי ב" כדורגל, היתה העיר סולוטורן.

סולוטורן, עיירה בת 50 אלף תושבים לא היתה מעניינת במיוחד אילולא השתקפה בה הנבחרת ההונגרית הסופולרית. שהפילה את חיתתה על נבחרות כל העולם אחר שטמנה בארון מתים את הנבחרת האנגלית פעמיים בנו אחר זו (3:6, 7:1).

הנבחרת ההונגרית התאכסנה במלון קרונה (כתר") רצוף השתיחים. כמו כל הנבחרות כהרה גם ההונגרית בעיירה קטנה ורחוקה כמאה קילומטרים משאון הכרמים, העתונאים ורודפי האוטוגרפים.

שומר מלון קרונה ניצטווה לומר לא ל" לכל הבא לחפש את ההונגרים והסלפון לא השיב כלל לדורשי ראיונות. כשהגעתי, ללא הכנה מיוחדת, לפתח המלון, הציל אותי פקיד הקבלה אשר חשב אותי כמועמד לאחד ההודרים המועטים הפנויים במלון. כשהצגתי את בקשתי האמיתית היה זה כבר מאוחר מדי: עתונאי הונגרי, ממלחי הנבחרת, יא" גוש פאלאפה, כתבו של נפספורט הבודסטטי, נייגש אלי, לחץ את ידי באדיבות ושהח עמי באנגלית שבורה עד שהחבריה שערכו טיול קצר בחוצות סולוטורן חזרו למלון.

תוך כדי שיחה והחלפת רשמים הופיעו 23 צעירים לבושים ספורטאית, מגולחים ל" משעי. פאלאפה לא ביזבו זמן, הציג אותי בפני הכולס בהם, פאראנץ פושקאש, גדול הכדורגלנים בעולם שלעס גומי לעיסה והיה מסורק בסדנות.

פושקאש לא ידע אנגלית, לא ידע צרפתית וכמערב לא עברית. פאלאפה תירגם ברוב אדיבותו: "

מר פושקאש, בישראל יודעים כמעט הכל אודותיך. אך אזלי תו" כל דומר ל" בכך זאת כיצד עם גוף נמוך ושמן כשך הנך מת- נועע במהירות כה גדולה על המג- רש?

3 דקות לאחר השריקה בא הרגע השחור ל-20 אלף הגרמנים. החלוץ התורכי סואט דהר מעבר האגף הימני והבקיע שער בלתי צפוי 1:0 לטובת תורכיה. חסידי תורכיה המע" טים בעזרת 10 אלפי השווייצרים הנייטרלים הריעו למבצע. התפתעה המקוה היתה בגודר השליה. לאחר שיוון 1:1 במחצית החלו הגרמנים לשלוט לכל אורכו ורחבו של ה" שדה והקרב היה נטוש מעתה בצורה חרי" פה עם פגיעות גופניות רבות.

הגרמנים הפסידו, לאחר מכן, להונגרים 3:8 והתורכים גברו על הקוריאנים 7:0. אך הגרמנים לא שמו לב לתוצאות. הם

מדוע תזניח גופך?

נשאלו למכירה מספר מצומצם של "חבורות הרגילים" אשר נכתב ע"י מר ישראל רפאל הלפרין בהוצאת מכון שמשון. החוברת כוללת 34 תרגילים 63 תמונות בהדגמת המחבר. מחיר החוברת 1.500 ל"י הכתובת למשלוח: מכון שמשון בן יהודה 128 תל-אביב.

אנשים

הווי

מלה אחת

לשיא חדש של דיקדוק בדיקדוק העברי הגיע ראש הממשלה, **משה שרת**, כש"מירסס הכחשה רשמית בהבוזק על אחת מכתבות העתון, הודיע: "שיגור בנקודה ובפסיק שיגה את תוכן דיוני הממשלה!"

בחזרו מסטור ארוך באמריקה הדרומית, מיהר שר-הבריאות החייכני מעשן-הסיגריות **יוסף פרדון** לנשיא מפלגתו, שר-המסחר והתעשייה **פרץ ברנשטיין** הביא לו כסי חבילה של תומר-העישון האהוב עליו: סיגארילוס.

אחר-כך ספר סרלין על פגישתו עם נשיא ארגנטינה, **הואן פירון**, שהציע לו את כל ארגנטינה. תשובת סרלין לפרון: "הייתי לוקח אותה, אבל אין לי איפה לשים אותה. ישראל קטנה מדי בשביל זה."

רעמי צחוק עורר **שיקה אופיר**, שהופיע במסיבת חטיבת הראל אחרי נאומו של יגאל אלון, שהזהיר כי לא נאום אחד ואפילו לא מאה נאומים יספיקו להזיז פלמחאי אחד לקיבוץ. הודיע שיקה בניב פלמחאי חסון: "אני רוצה לומר לחבר יגאל, שאין צורך באלף נאומים. מספיק שיגידו מלה אחת, ואז נלך לישב את השממה — אם יהיה לנו זמן."

אחרי שביקר בהצגת הפרס חופשה ברוסא, בו מתוארת מסיבת-עיתונאים של נסיכה דמונית עם עיתונאי חוץ, ביניהם אדם מזוקן המציג את עצמו כגרוס, מדבר תל-אביבי, חיתה **דן בן-אמוץ**, איש דבר השבוע, את דעתו: "זהו סרט בלתי ריאליסטי, סופר דבר היה מבקר בתערוכת הקרן-הקיימת, לא היה מבזבז את זמנו על קבלת פנים של אינו נסיכה."

כשנשאל ח"כ הצ"כ יליד בגדאד, בוגר הודו וחניך אוכספורד **בנימין פלאח** ששון מועד נערז משיבת אחת מועדות הכנסת, השיב בעברית מאונגלות: "קרה לי משהו, אשתי באה."

איש משמר-העמק, ח"כ מפ"ם מכטיף השער ועדיין הדיבור מורכב **בנטוב**, גילה את דעתו על כינוס ב"י. בשייך-מוניס (העולם הזה 869): "שמעתי שמיצ"ר רים יגומי סינטטי. שמעתי שמיצ"ר גם עור סינטטי. אך עוד לא שמעתי שגידלו צמת סינטטי. חלוציות דומה לצמת — היא מחייבת היגיון הנשמה לזמן ארוך."

את מצב המדינה, המרשה גידול חזירים, השווה ח"כ הפועל המזרחי האהוד **מייכאל חזני** עם מצבו של הסוחר היהודי בפולין ששעה עסקים של מיליונים. לא ניהל שום חשבונות ולכן לא ידע מעולם אם הוא מרוויח או מפסיד. יום אחד, אמר הסוחר: "כנראה שאני מרוויח. אני מרגיש שהחזיר בי הולך וגדל!"

אשה אחת

רבע שעה אחרי שרדיו דמשק הודיע בעברית כי **גנרל משה דיין** חולה אנוש ומשמרות רופאים ניצבות ליד מיטתו, הופיע גנרל משה דיין בליחי אשתו ואחד מבניו באצטיון הכדורגל ברמת-גן, הנהג מב"ריאותו והמשיחק.

במסיבת רעים סיפר אחד ממנהיגי המח"ת על פרק נשכח: אחרי פציעת חברי לח"י בדירה ברחוב דיונוף, תל-אביב, ביקש **אברהם (יאיר) שטרן** באמצעות ידיד את הפרופסור **מכס מרכוס** לבקר את הפצועים בבית-החולים הממשלתי, כדי לטפל בהם ולמנוע בעד האנגלים להזניח את פצועיהם. מרכוס נאות לבקשה, אך לא ביקר את הפצועים. הסיבה: ראש עיריית תל-אביב של אז, **ישראל רוקח**, הרש במפגיע שיימנע מוזאת.

עליו שופע מרץ על אף גילו המופלג (76), התכונן הפרופסור **מארטין בובר**, בעל פני הנביא, לסיור של חצי שנה בשוייץ, גרמניה, צרפת ואיטליה, שם ירצה ויקדיש את עיקר זמנו לפישפוש בסיפריות.

צורך פתאומי בחיי משפחה הרגיש ח"כ המזרחי **מרדכי נורוק**, בן ה-69, לשעבר מועמד לנשיאות המדינה, שנשא בשבוע שעבר לאשה צעירה בת 35, אותה הכיר שעה שביקר אצל אימה.

עניין באשה גילה גם **ליאו פולר**, בהר-פעת זמרה בבית ציוני אמריקה, תל-אביב הומין לבמה את מלכת היופי החדשה, אבי-בה פרזמן, ביקש לנשקה. המלכה סברה את רת, דחתה את הנשיקה, ביקשה כי פולר ימ-שך להפעיל את סיו בזמרה.

בועם, הבועט אחרון

בהגבורים, הודיע הרופא הוטרנארי כי הפרד של המשק יבריא תוך שבוע משתי הבעיטות שקבל מעגלון גן הירק תמורת הבעיטה האחת שבועט בו הפרד.

זהירות, צבע טרי!

בטוקיו, יטאן, החליט אגף מס ההכנסה להרסיס להבא את טופסי המס בירוק, שהוגדר על-ידי מנהלי האגף כמתאים יותר, מבחינה פסיכולוגית, מאשר הצבע השחור המקובל, המדכא את משלם המסים המדוכא גם מבלי שיסתכל בצבע טופס המס.

זה הסוד שלנו

בדייטון, ארצות-הברית, נזכרו שלטונות חיל האוויר, כי המוצג העיקרי בתערוכה העירונית הוא מטוס סילון חדיש, סודי ביותר, סילקוהו מן הרחבה העירונית באי-חור של חודשיים.

צלחת מעופפת

בחפצי-בה, הסביר יודע טבע לבחו ה"צעירה כי שמה של ציפור לילה מסויימת הוא כוס, שמע כעבור יומיים את בתו קוראת לאותו עוף פנל.

סאדיום

באוקספורד, אנגליה, החליטו השבוע ה"קצבים לערוך סעודת בשר גדולה רגל יום סיום קיצוב הבשר באנגליה, הזמינו כאורחי כבוד את פתחי מחלקת קיצוב הבשר המובטלים באוקספורד.

המרובע הדרמתי

בלאס וגאס, ארצות-הברית, התגרשו לפני שופט אחד קלאוד פאולר מאשתו ויחיאן חילירד פלאס מאשתו ארלן ואחר נשא קלאוד פאולר לאשה את מי שהיתה ארלן פלאס חילירד פלאס נשא לאשה את מי שהיתה ויחיאן פאולר.

גישה ביתית

בתל-אביב, נתקלו קציני המשטרה הכל-כלית בצלחות, סירים ומים חמים מידי אשת חשוד שבאו לעוצרו, נתקלו בחשוד עצמו כשהוא מסתתר בארון בגדים.

מסילת הזהב

בבאול, שוייץ, שכר בעל חנות לצורכי ספורט את קטע מסילת הברזל ממול לאיצ"ר טריון העירוני בו נערכה התחרות הונגריה-גרמניה, הציב על המסילה תשעה קרונות רכבת מהם צפו 500 איש במהלך המשחק, תמורת 50 לירות כרטיס הנסיעה ברכבת העומדת.

דגי גבייה

ברמלה ביקר מיכאל חנטורה את חיסלי כדן, ביקש לגבות את חובו, הוכה קשות על-ידי כדן ואמה, איבד בקטטה 60 לירות, צ'ק על 300 לירות, את בגדיו וכמעט את כבודו כשכדן התלוננה במשטרה כי חנטורה לא גבת חוב כי אם להצ'ע הצעות מגוננות.

חזרה לטבע

ברחובות ביקשה הליגה למלחמה בשחפת לערוך תצוגת איפונה, לא מצאה מקום מתאים, ערכה אותה באולם על-שם א. ד. גורדון.

שותפות גורל

בטורונטו, קנדה, נאסר עובר אורח עם שלושה אחרים, כחשוד בנגנבה, הובל לתחנת המשטרה, בה הוכחה צדקתו, ובה גילה כי חבריו למסע נטלו ממנו את מעילו הארוך, את מעילו הקצר, שני כרטיסי רכבת ו-400 דולרים.

תמרון הסחה

ביפו, פרץ גנב לאחת הדירות, ניסה להתירד עם בתו הישנה של בעל הדירה, להתצלל במשטרה: "יוסייה של הנערה הסיר את דעתי ולכן נכשלתי בביצוע הגנבה."

דרך גבר

בירושלים, החליט משקיף או"ם לגצל את הגבול בין העיר העתיקה לחדשה, אותו יכול הוא לעבור, בצורה מעשית, מצא לו ידידה ארמנית בעיר העתיקה נוסף לידידה היהודית בעיר החדשה.

בחירות בגרות קורס מלא!

לאחר שנות עבודת הכנה קפדנית, השלם עתה הקורס במלואו ויש ביכולתו להגיש הוראה בכל המקצועות של בחינות הבגרות ושל בחינות המוקדמות לפי התקנון החדש של משרד החנוך.

למד בביתך, בשעות הפנאי, ובצורה אינדיבידואלית! המכון מספק לך את כל חומר הלמוד (ספרי למוד, שעורים, מפות, תשובות וכו') הדרוש עבורך. חבר מדריכים ומנגנון מנוסה עומד לרשותך בדרך להשלמת השכלתך התיכונית והכללית.

השרות הניתן לתלמידינו הוא לפי המתכונת של המרכז העולמי של המכון בלונדון, ובאמצעותו הוכשרו רבבות תלמידים במשך 18 שנות קיומנו בארץ לעמדות חשובות בענפי המשק השונים במדינה. התיעוצות אישית וטפול במשרדי בא-כחנו בערים:

תל-אביב: שד. רוטשילד 15.
נתניה: רחוב הרצל 19.
חיפה: רחוב הבנקים 5.

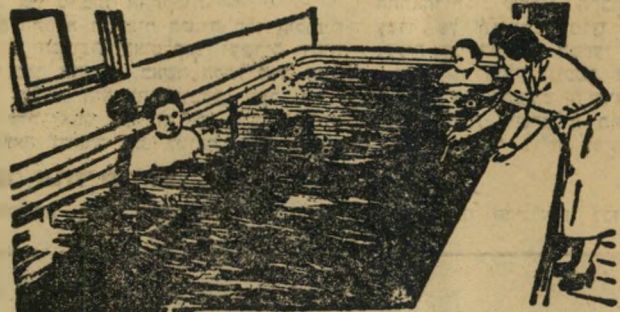
לאור פתיחת הקורס המלא תוענק הנחה של 20% על שכר הלמוד לנרשמים בחודש זה.

המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים

כמקומו של המכון הבריטי רח' בן-יהודה 2, ת.ד. 1259, ירושלים

היש לך כאבים...

בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?
"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות מי-מרפא חבישת בויך כמו בקרלסבד וישי או טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) / חדר זיעה טורקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית. מסג' וריהביליטציה המוסד היחידי מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי ריימטיזם / עומד תחת הנהלה ופקוח רפואי

צינקוגרפיה

רינד זונסקי רח' הקישון 6 תל-אביב טלפון 66548

נ"ופות קו רשת צבעים

גשר ההקואפייס

מאת אן האנץ באסן

ויאט-נאם

התעכב לנוח. עתה לא שם איש לב לאנקות הזקנים ו-
לדמעות הנשים והילדים. הכל חפזו על פני המישור השומם.
במהרה נתכסו השמים עננים והחל יורד גשם צונן ודוקרני.
אולם מי שם לב לגשם? רצונם היחיד של הנמלטים היה
להגיע למקום בטוח. אלה שלא ידעו היכן נמצאת ייִדא
שאלו את שכניהם.

ייִדא נמצאת במרחק מה מכאן, מאחורי גשר הקופים
הקטן התלוי באויר.

גשר הקטן נראה כתלוי באויר מבעד למסך הגשם ו-
ערפילי הערב. היום רד. הרקיע האפל, שהורג מפעם לפעם
עלידי הלהבות, נראה כגרונה של מפלצת אימים עקובה
מדם. מתוך גרון זה נפלטו ענני העשן וסיעות הפגזים.

ככל שהלכו הפליטים וקרבו אל גשר הקופים, הלך פחדם
ונמוג. אחדים מהם אף חייכו. שפתי הנשים הזקנות נעו
בתפילה החישיה.

אולם בהגיע ההמון אל הגשר, נמוגו החיוכים ובמקומם
באה אכזבה. הנהר היה צר ועמוק, והזרם היה חזק ביותר.
המרחק בין פני המים לגשר לא היה גדול מאמה. איש לא
הופתע למראה מבנה הגשר: כמה קני במבוק ארוכים הת-
משכו מגדה אל גדה. קנים אחרים היו נעוצים במים, במקום
סמיכות. לאורך הגשר נתמשך מעקה של קני סוף מסורגים.
הפליטים נתמלאו אימה והחלו להטיח שאלות זה כלפי זה.
"עכשו עלינו רק לחצות את הגשר."

"כן, הצעירים יוכלו לעשות זאת על נקלה. אבל מה יעשו
הזקנים והילדים? וכיצד נוכל להעביר את המטען?"
זקני כפר ידעו חקרו את זקני כפר נקואון:

"היש דרך כלשהי לאורך שפת הנהר? הרי לא נוכל ל-
המתין כאן עד אשר יחצו כל הפליטים את הגשר."

התפוצצות אדירה הדהדה והמסיקה את השיחה. גשם של
עפר ירד על ראשי הפליטים. אחריה באו התפוצצויות נוס-
פות. אפשר שהתותחים ירו ללא הבחנה. אולם הפליטים
חשבו שהאש מכונת אך ורק אליהם. הבהלה שבה ואחזה
בהם בכל עיוזה. אחדים מהם זינקו המימה וניסו לצלות את
הנהר בשחיה. אחרים פרצו לעבר הגשר, אשר התנווד תחת
כובד הגופות. המועטים אשר הצליחו לשמור על קור רוחם,
ניסו להשליט סדר:

"חצו את הגשר אחד אחד! אל תצטופפו! אתם עלולים
לסבוע!"

ההזרה לא היו נושאות פרי אילולא נפסקה אש התות-
חים. עתה נראה הגשר מסוכן לא פחות מן הפגזים. דומה
היה כי הוא יתמוטט אפילו מתחת לרגליהם של אלה, אשר
חצו אותו כזהירות.

אשר הצליחו אחדים מן הפליטים לצלות את הנהר
הופיעה על הגשר אשה אחת. על כתפיה היו תלויים שני
סלים, קשורים אל מוט ארוך. הגשר היה אפוף אפילה. האיש
אשר הפסיע מאחורנית לא ראה את תוכן הסלים. הוא פנה
אל האשה ואמר:

"הסילי את הסלים המימה. תהיי בת מזל אם תצליחי ל-
עבור גם בלעדיהם."

האשה לא השיבה. מתוך אחד הסלים נשמעה יבבתו של
תינוק.
"מה יש לך שם?"

הפליטים הציצו לתוך הסלים. אחד מהם הכיל ילד כבן
שלוש. בשני היה מוטל תינוק.

"אלוהים אדירים! כיצד תוכלי לעבור את הנהר עם
ילדים אלה?"

האשה נענתה בזעם:
"כבר נשאתי משא כבד יותר על פני גשרים מסוכנים
יותר."

הפליטים נודעו והביטו בה בדממה. היא נעה לאיטה
לאורך הגשר המתנווד, מתחת למסך הדקיק של הגשם, לאורו
הקלוש של הירח. נסיונה היה דומה להטלת קובייה. הפליטים
ידעו שאם תצליח האשה לחצות את הגשר, יוכלו גם הם
להגיע בשלום לייִדא.
אולם אותה שעה נתחדשה ההפגזה. קולות הנפץ הלכו
וקרבו; ובטרם הספיקו הפליטים לתפוס מחסה נחת פגז
גדול בתוך ההמון, ליד הגשר. המהומה נתחדשה. רבים
זינקו המימה, בחשבם את הנהר למקלט בטוח. הנותרים
פרצו לעבר הגשר.

האשה ניצבה על הגשר משותקת מאימה. אצבעותיה נצמדו
אל מעקה הגשר, שהתנווד מתחת לרגליים השועטות. אחד
הסלים צנח אל מעבר למעקה וגרר אחריו את הסל השני.
הסלים והמוט נעלמו במים, וזעקת האם השכולה נבלעה
בשאון ההפגזה ובצווחות הפליטים, אשר זינקו המימה.

בתים התמוטטו ואילו נשאר על עומדם. הרוח נשאה פתיתי
פיה על מעבר לנהר והטיחה אותם בפני הפליטים. הם היו
הממים ממראה האסון. אדם אחד מתה את פתיתי הפיה
מעל פניו, התבונן בידו המפויחת ופרץ בככי.

"הביטו וראו!" אמר לעומדים על סביבותיו, "כל פרי
עמלנו וזיעתנו עלה בעשן. כל העבודה וכל החסכוניות, אל
אלוהים!"

דומה היה כי הכל חיכו לקינה זאת. אפילו הגברים פרצו
בככי מר.
אבל אחד ממנהיגי הכפר אמר בקול: "האסון הקיף את
הארץ כולה. אל לכם לחשוב כי רק בתיכם עלו באש."

"הביטו!" הפסיק אותו משהו, "אדם ותאו ניצבים על
הגדה השניה."

כל העיניים הופנו לעבר הגדה השניה. האדם שנראה שם
משך תאו בחבל ארוך. הוא נע בעקלתון, כאילו רצה להימלט

הפליטים נלכדו ביו שתי להבות.

הכפר הגדול שנראה

להם רק לפני דקות מספר
כמקלט בטוח הפך לים של אש
הם נעצרו מבלי לדעת

לאן לפנות

מעגל האש הלך וצר.

נפצי היריות הלכו וקרבו.

מפני יריות שכחנו אליו.

בני הכפר הכירו את טרונג באי והתאו שלו. הם השיקו
את כפות ידיהם אל פיותיהם וקראו לו לצלות את הנהר.
אולם הוא לא שמע את קולם בתוך שאון היריות, טרטור
המנועים ושגת הדליקה. הוא משך את התאו במורד החוף.
פתע נעו פניו מכאב וידיו נצמדו אל כרסו. התאו נחלץ
מידיו ופרץ קדימה. נראה כי גם הוא נפגע. המחזה חולל
מהומה בין הכפריים שהרגישו את עצמם בטוחים על הגדה
השניה, במרחק מה מכפרם ההרוס. ההמון כולו פרץ במרוצה
לעבר שדות האורז. השדות היה מוזנחים ויבשים.

מבעד לסכך השיחים סאנו יריות והתנושאו להבות אש.
היו אלה הבתים הראשונים של כפר נקואון. הבתים המוצקים
נראו לפליטים כמקלט בטוח מפני המוות הדולק אחריהם. אולם
בקרבתם אל הכפר נראה זרם שני של פליטים יוצא מתוך
הסכך. הם ראו בכובא של עצמם — אנשים מפוחדים, עמוסי
צרורות, נמלטים מפני המוות.

מעבר לסכך השיחים סאנו יריות והתנושאו להבות אש.

"זוהי תנועת מלקחיים!" קרא אחד הפליטים, "הם נמצאים
על שתי גדות הנהר. כיצד נוכל להחלץ מכאן?"

הפליטים נלכדו בין שתי הלהבות. הכפר הגדול שנראה להם
רק לפני דקות מספר כמקלט בטוח, הפך לים של אש.
"לאן נמלט?"

הם נעצרו מבלי לדעת לאן לפנות. מעגל האש הלך וצר.
נפצי היריות הלכו וקרבו.

"לכו בעקבותינו!" קראו הפליטים החדשים, "אנו הולכים
לייִדא. נסתתר בהרים."

המרוצה התחדשה. להטה של השמש נחשל במקצת. הרוח
הפכה קרירה יותר. הפליטים היו עייפים. אולם הם לא העזו

נפצי היריות הלכו וקרבו מכל עבר. פתע נילוו אליהם
גם קולות נפץ שבאו מאישיש. הם כמעט וקרעו את תופי
האוזניים.

תושבי נגואין אשר לא לספיקו לפנות את המקום לא
היה פנאי להתייעץ או להתחוכך. ככל השבילים המוליכים אל
מחוז לכפר נשמע שאין בריחתם המבוהלת. זעקות אימים
דהדו באויר בנו אחר זו.

"אל אלוהים! החזית הגיעה אלינו!"

אחדים מן האנשים שעמדו במבואות הכפר וחיכו לחדשות
האחרונות מיהרו לרוץ בלתיים ולקחח מכל הבא ביד.
אחרים התעכבו כדי לעזור לזקנים כושלים או לשאת תינו
קות. הנשים העמיסו על גבן את היקרים בכלי הבית. הגברים
אחזו במיטב כלי עבודתם. בני אדם הדפו זה את במרו
צתם להימלט מתוך הכפר הנתון בסכנה. איש לא ידע לאן
פניו מועדות. הכל הצטופפו כעדר מפוחד, מבלי לחקור
ולדרוש היכן מתחולל הקרב.

האש באה מכל הכיוונים. האיכרים יכלו לשמוע את שאגת
מנועיהם של כלי רכב כבדים — כנראה טאנקים. האדמה
רעדה. הפליטים שטפו במרוצתם מבלי להביט ימינה או
שמאלה, אך במהרה החלו נתקלים זה בזה. בעלים נפרדו
מנשותיהם. אימהות איבדו את ילדיהן. מכל עבר נשמעו
זעקות אנשים שחיפשו זה את זה.

ל פליט הביא אתו בשורות חדשות, שהוסיפו על האימר
ומהומה.

"הם הגיעו אל שפת הנהר. הם באים מכיוון דאן־קסואן. יש
להם טאנקים. הם מפגיזים את הכפר."

הידיעה האחרונה אשרה עלידי עדת פגזים שחלפה ב-
שריקה מעל לראשי הפליטים. הם השתרעו על הארץ הנשים
זעקו.

"נלכדנו! נלכדנו!"

"היה עלינו לצלות את הנהר. זוהי תקוותנו היחידה."
ההמון פרץ לעבר שפת הנהר. כל הצרורות וההפצים
המיותרים הוטלו ארצה. זקנים נאנקו. ילדים צווחו בקולי
קולות. אהש אחת פרצה בזעקה היסטרית, וקול גבר
השיב לה: "בלמי פיך! אם ישמע אותנו האויב, ישלח
בנו כמה פגזים וירסק אותנו לגזרים."

מיד השתררה דממה. פיות הזקנים והילדים נבלמו בכוח.
על כביש החוף נתמוג נפץ יריות הרובים כשאגת הטאנקים-
מגנינת המוות האימה הלכה וקרבה. קול שריקת הפגזים
הלך וגבר.

המון הפליטים נרגע במקצת, כאילו הגיע למקום מבטחים.
הם החלו לאסוף את ההפצים שהוטלו ארצה. הגברים התירו
את סירותיהם הדומיות לסלים קלועים להתחילו להטעין בהן
מטען אנוטי. תוך דקות ספורות נתמלאו הסירות בזקיים
נשים וילדים. כל הבריאים והצעירים קפצו המימה וצלחו
את הנהר בשחיה. צרורות החפצים שלא נאספו הושארו
לסוף. הכל הבינו שיש להציל בראש וראשונה את בני
האדם.

כאשר הגיעו הסירות הרעועות אל אמצע הנהר נרעדו
יושביהן מאימה; הם ראו את עצמם כמטרות מצוינות לאש
התותחים של האויב. הם אף לא העזו להביט לעבר כפרם
ולעבר החוף, עליו המתינו הפליטים הנותרים לתורם להגיע
למקום מבטחים.

ולם כולם צלחו את הנהר בשלום. וכאשר צלחו הסירות
את הנהר בפעם האחרונה, והעבירו את המטען, השתרעו
הפליטים על הגדה והשקיפו לעבר כפרם.

הכפר היה אפוף ענני עשן ולהבות אש שהתפתלו כנחשים.
הדליקה שפרצה בקצהו האחד, הגיעה חיש קל למרכזו ו-
הקיפה את כולו. עתה כבר אי אפשר היה להבחין אילו

מילים: דורותי פרקר • מחול: חסיה אגרון • צלום עמוס פורת

ניגון בשעות אפלות

אשה זאת היא בודדת, בלתי מרוצה ומיואשת • היא נושאת את מטען ההרגלים של נשות החברה הגבוהה • הן מקבלות את מנת חיונתן היומית מהרבה ויסקי, סיגריות מבושמות, בקור במקומות מהודרים ותלכשות אה-לה-ווג • קשה לתרגם מצב-רוח זה לשפת הריקוד לפי שירה המקסים של דורותי פרקר, (המשוררת האמריקאית הנודעת), המכירה כה טוב את נפש האדם • (וביחוד את נפש האשה) • אך חסיה לוי, הרקדנית הירושלמית, הופיחה בכוריאוגרפיה שלה, (מוסיקה: יוחנן זראי) שריקוד יכול לעתים קרובות לדבר בשפה הזקה כשירה.

ישנם אנשים שאינם יכולים לעבור על פני בית מרוח (והם סובאים שם, כך פני הדברים בעולם)

ישנם אנשים שאינם יכולים לעבור על פני משחק קוביה (הוא אמר שיבוא עם עלות הירח, וכבר יום עלה והיה)

ישנם אנשים שאינם יכולים לעבור על פני חנות ספרים (גברתי, הועידי את חיך לחלוף, בצפיה)

(ואח, כל חיך, לבוא הברוש ממחינה)

ישנם אנשים שאינם יכולים לעבור על פני מסלול גולף (קראי בספר, סרגי, או אם אפשר שקעי נא בשויה)

ישנם אנשים שאינם יכולים לעבור על פני אשה (שמים) על תשלחו לי עוד אחד מאותם)

ישנם אנשים שאינם יכולים לעבור על פני חנות כובעים.